

draugij
Boston,
rm.
pirm,
raš.
n.
as,
lowen S
nas bu
os 1911
uvių Sv
ss.
nauh
jo 2 iki
7 iki 8
s G St.
s.
m 502
WSKI
cas
RAS.
as dan
ką gva
ntis be
on, Mas
oi
res di
J. M.
T. V.
De
u gva
ass.
e
iq teit
ivoje.
apie m
bus Kr
a. Kr
l. kait
ia. P
c. P
ja. 30
opa.
enrod
15c.
restom
0.
uma k
tose al
kain
didiam
Prenu
viešp
inigu
N. Y.

SAVAITINIS LAIKRAŠTIS "ATEITIS"
Leidžiamas Trečiadieniais "Ateities" B-vės
So. Boston, Mass. PRENUMERATOS KAINA:
Sovienytose Valstijose metams.....\$1.50
pusiui metų.....85c.
Kitose viešpatystėse metams.....\$2.00
pusiui metų.....\$1.25
Apiešimų Katalų Klauskite laišku. Adresas:
"ATEITIS"
366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

ATEITIS

THE LITHUANIAN WEEKLY "ATEITIS"
Published Every Wednesday by
"ATEITIS" Publishing Co. at Boston, Mass.
Yearly Subscription:
In United States.....\$1.50
To Foreign Countries.....\$2.00
Advertising rates on application.
All communications should be addressed:
"Ateitis" Pub. Co.,
366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Entered as Second-Class matter January 14, 1914, at the Post Office at Boston, Massachusetts, under the Act of March 3, 1879.

No. 30

Telephone:
So. Boston 21087.

So. Boston, Mass., Trečiadienis, Liepos (July) 28 d. 1915 m.

Telephone:
So. Boston 21087.

Metai II.

Rusai žada sudeginti Varšavą?

Rengia Rumunijai ultimatumą.

Austrijoje platinasi cholera.

Apsaugos koro laivus.

Rusai paskandino 59 laivus.

Rusai apleidžia stiprias tvirtoves.

Vokiečiai užėmė Radomą.

RENGIA RUMUNIJAI ULTIMATUMĄ.

Londonas. — Austro-vokiečiai, sakoma, rengia Rumunijai ultimatumą: nori priversti, kad Rumunija stotų jų pusėn ir kad leistų gabenti ginklus ir amuniciją per savo žemę Turkijon. Maskvos laikraštis "Ruskoje Slovo" praneša, kad dideli pulkai austro-vokiškos kariuomenės traukiama prie Rumunijos rubežiaus, kad priduoti ultimatumui didesnę galę.

Bulgarijos valdžia buk išleido paliepimą, kuriuo uždarama susisėsimai gelžkeiliais su Turkija.

RUSAI GINA PENKIS FRONTUS.

Petrogradas. — Pradėjus vokiečiams veikti Kauno, Suvalkų, Narew, Pilicos ir Liublino apskrityuose, rusai turi penkis atskirus frontus, kuriuos reik jiems apginti. Vokiečių veiklumas Kauno, Suvalkų ir Narew rajonuose, sulig rusų ekspertų manymu, turi tikslu tik prikrauti į tas vietas daugiausia rusų kariuomenės. Pats svarbiausias frontas, ant kurio vokiečiai turi atkreipti akį ir nuo kurio nori atitraukti rusų kariuomenę savo užpildinėjimais kur kitur, yra Liublino frontas, tarp upių Bugo ir Vislos. Karo ekspertai mano, kad vokiečiai viską pastatys, kad laimėti Liubliną ir Cholmą. Jeigu jie užgriebs šiuos miestus ir gelžkelių tarp jų, tai rusai patys be jokio spaudimo bus priversti apieisti Varšavą.

Dabar vokiečiai jau pasiekė vietų, kurios yra vos dvilika verstų atstu nuo to svarbaus gelžkelio. Vokiečiai, kaip matyt, dabar mėgina užlaužti abud rusų sparnus — prie Bugo ir Vislos upių — ir pradėti tuomet mušį ant viso fronto.

AUSTRO-VENGRIJA UŽPROTESTAVO.

Budapeštas. — Austro-Vengrija formaliskai užprotestavo prieš tai, kad Amerika siūnčia ginklus ir amuniciją Europon. Sakoma, Austro-Vengrija apart to yra sumanusi pridirbti bėdos Amerikoje, jeigu jos protestas nebus išklaustas. Amerikoje yra apie šeši milijonai Austro-Vengrijos pavaldinių ir Austrija mano liepti jiems, kad jie keltų streikus ginklų dirbtuvėse.

AUSTRIJOJ PLATINASI CHOLERA.

Zurich, Šveicarijoje. — Austrijos vidaus reikalų ministerija paskelbė, kad 12 d. liepos buvo 809 susirgimai Azijos cholera, kuomet 8 d. liepos buvo tik 77 susirgimai.

Liga labiausiai platinasi Galicijoje; serga cholera ir rusai belaisviai.

FRANCUZAI NETEKO 74,000 KAREIVIŲ?

Berlinas. — Karo Viršininkams, perklausinėjant belaisvius ir kitais būdais, pasisekė patirti francūzų nuostolius Arras mušyje.

Tame mušyje francūzai neteko 74,000 kareivių užmuštais ir paimtais belaisvėn.

Ant kiek ta vokiečių karo viršininkų paskelbta žinia yra teisinga, sunku žinoti.

TURKIJOS PADĖJIMAS BLOGAS.

Milanas. — Gauta čia užsitikėtina privatiška žinia, kurioje sakoma, kad turkams truksta amunicijos. Turkų kareiviai ir aficeriai nebeklauso vokiečių aficerių ir įvyksta su pastaraisiais susirėmimų. Kariuomenės dvasia nupuolusi ir valdžia tuo labai susirupinus.

Konstantinopolyj, sakoma, sanitariškos sąlygos yra pasibaisėtinos. Be to ten truksta ir duonos.

Vokiečių ambasada išvežė slaptąjį archyvą iš Konstantinopolio.

Vokietija daugiau nebeužsitiki turkais, nebenori daugiau duoti kanuolių ir amunicijos, bijodamies, kad nepakliūtų į tarkininkų rankas.

APRUBEŽIAVO SVAIGALŲ PARDAVIMĄ.

Londonas. — Vietose, kur dirbama ir gabenama amunicija, labai aprubežiuota laikas svaigalų pardavimo. Parduodama nuo pietų ligi 2:30 val. ir tarp 6 ir 8 val. vakare. Nevalia taipgi baruoti ir kitam pirkti (fundyti) svaigalų. Už perženimą tų padavadijimų grėsia 6 mėnesiai kalėjimo ir \$50 piniginių bausmės.

RUSAI PAĖMĖ DAUG BELAISVIŲ.

Petrogradas. — Rusų laikraštis "Novoje Vremia" rašo, kad per birželio mėnesį į Kieva atgabenta 1,141 aficeris ir 60,848 kareiviai, paimti nelaisvėn. Iš tų 10,000 yra vokiečiai, kiti austrai.

AUSTRAI RENGIA SIŪZPULTI ANT ITALŲ.

Geneva. — Iš Laibach pranešama, kad į Goritz pribuvo ercherogogas Eugenius ir gen. Danke vadovauti austrams prieš italus. Sakoma, kad austrai palei Isonzo upę drutinas ir rengiasi užpulti ant italų, kurie jau nuo senai čia stengėsi prasimušti. Ir italai pripažįsta, kad austrai ima rodyti daugiau veiklumo palei Isonzo.

SUNKI RUSŲ VADO UZDUOTIS.

Londonas. — Smarkiai vokiečiams atakuojant rusus ant abiejų frontų, rusų armijos vadas Nikolajus turi nepaprastai sunkią užduotį atlikti. Tokios sunkios užduoties nebuvo nuo pat karo pradžios. Rusų padėjimas, žiurint strategišką žvilgsniu, labai pavojingas ir sunkus. Rusai du sykiu mėgino ištieti savo fronto liniją. Mėgino ištieti savo frontą užimdami Prūsų Lietuvą, o vėliaus mėgino tą patį padaryti pietuose, užimdami Galiciją. Abudu mėginimai nenusisekė ir todėl rusų frontas yra pavydale trikampio, kurio viršūnė yra prie Varšavos. Aišku, kad vokiečiai, spauzda-

mi iš abiejų šonų, laiko rusus lyg replėse ir jeigu jų spaudimas pasididins, tai rusai turės Varšavą apieisti ir iš tų replių atgal traukties. Kariški ekspertai mano, kad jeigu rusai neatlaidys šito vokiečių spaudimo, tai rusai gal bus priversti apieisti visą Lenkiją ligi Bugo upės.

APLEIDO MIESTĄ DURAZZO.

Geneva. — Serbų kariuomenė apėjo Albanijos miestą Durazzo, nes Italija buvo stipriai to reikalavusi. Savo keliu sakoma, kad Serbija prieš tokį Italijos pasielgimą protestu kreipėsi į Angliją, Franciją ir Rusiją. Iš šios priežasties santikiai tarp Serbijos ir Italijos, sakoma, pradeda atšalti.

IŠPILDĖ DALĮ DARBININKŲ REIKALAVIMŲ.

Geneva. — Pereitos savaitės pradžioje, kaip žinios skelbia, buvo labai svarbus susirinkimas tarp Krupp'o kanuolių dirbtuvių savininkų ir atstovų dirbančių ten darbininkų, kurie reikalauja didesnių algų. Tatai paliečia 100,000 darbininkų.

Kruppo administracija išpildžius dalį darbininkų reikalavimų ir tuo tarpu jau buvo susitaikyta, bet darbininkai vis dar nėra užganędinti ir daugelis metė darbą.

Streikas labai pakenktu amunicijos pristatymui ir todėl Vokietijos valdžia pradėjo stropiai rengtis, kad prie streiko neprileidus.

APSAUGOS KARO LAIVUS.

Londonas. — Anglų karo laivai bus apsaugoti nuo povandeninių laivų užpildinėjimo, jeigu naujas išradimas pasirodys tuo, kuo išradėjas mano jį esant. Anglijos laivyno valdžia buvo pagarsinusi konkursą išradimui prietaisų, kuriuos galima būtų sunaudoti karui. Iš viso tapo priduta 32,000 išradimų ir iš jų tapo išrinkta du, kuriuos dabar mėgina ma prie Dardanelių. Tikimasi, kad vienas iš jų visiškai nusišeks. Valdžia laiko šiuos išradimus didžiausioje paslaptėje.

PASKANDINO ITALŲ KREISERĮ.

Viena. — Oficialiai tapo paskelbta, kad austrų povandeninis laivas Adriatiko

jurėje paskandino italų kreiserį "Giuseppe Garibaldi".

RUSAI APLEIDŽIA STIPRIAS TVIRTOVES.

Londonas. — Vokiečių štabas praneša, kad rusai apleidžia stiprias Lenkijos tvirtoves: Novo-Georgievsk, Varšavą, Ivangorodą ir Liubliną. Tą pripažįsta ir patys rusai. Gyventojai jau bėga iš Varšavos ir didžiausi boriai jų pribuna į Maskvą. Rusai palieka tose tvirtovėse tik tie kareivių, kad pridengus savo ariergardą.

Petrogrado žvilgsniu, vokiečiai stengiasi ne tik paimti Varšavą, bet ir galutinai sumušti rusus, pirm negu jie sulauks naujų ginklų ir armijos.

Be to, vokiečiai verždamies prie Rygos priverčia rusus laikyti ir ten didelę kariuomenę ir neleidžia ją sukonzcentruoti į vieną vietą.

VOKIEČIAI ŽAGARĖS KRUOPIŲ APIELINKĖSE.

Petrogradas. — Rusų išleistas oficialis pranešimas tarp kita ko pasako, kad vokiečiai veikia Grunhof-Zagarės-Kruopių apielinkėse. Iš to pranešimo matyt, kad vokiečiai antru sykiu pasiryžo eiti ant Mintaujos.

RUSAI PASKANDINO 59 LAIVUS.

Londonas. — Iš Sevastopolio Reuterio kompanijai pranešta, kad rusų torpedinių valčių naikintojai paskandino 59 turkų žėglinius laivus, kurie vežė karo medžiagą turkų armijai Kaukaze. Tie turkų laivai plaukė prie Trebizondą, Azijoje — prie Juodosios jūros. Paskandintųjų laivų žmonės paimta nelaisvėn.

RUSAI ŽADA SUDEGINTI VARŠAVĄ?

Berlinas (per Amsterdamą). — Sulig gautų čia žinių, jeigu von Hindenburgo jėgos pereis per paskutines linijas, ginančias Varšavą, tai pasilikusieji Varšavoj rusų būreliai uždegs Varšavą.

Didysis kunigaikštis Nikolajus buk nutaręs, kad Lenkijos sostinė neturi pakliuti į vokiečių rankas su valdžios ir k. namais. Jis jau paskyręs tam tikras

Dideles dovanos

"Ateities" Skaitytojams

Su Spalio (October) pirma diena š. m. "Ateitis" pradės išleidinėti 3 kartus savaitėje. Patankinus "Ateities" leidimą, prenumerata taipgi bus žymiai padidinta. Todėl dabar laikas pasinaudoti, visiems lietuviams, proga ir įgyti "Ateitį" visiems metams už mažus pinigus. Štai išligos:

Kas prisius \$1.50 iki Spalio (October) 1 dienos š. m., tas gaus "Ateitį" metams visus tris kartus savaitėje.

Kas prisius \$2.00 pirm augščiau minėtos dienos, tas gaus "Ateitį" metams visus tris kartus ir knygą "Žmogaus Pareigos" vertės vieno dolario. Šita knyga yra verta tiek aukso, kiek ji pati sveria, nes joje yra neišsemiami turtai žmogaus sielai.

Taipgi pasižadėjo "Ateičiai" bendradarbiauti net keletas mūsų žymesniųjų rašėjų, todėl "Ateitis" bus gyvas ir pilnas naudingų pasiūlymų laikraštis, pranešantis pirmiausiai vėliausias žinias iš viso pasaulio Naujosios Anglijos ir visų rytinių valstijų lietuviams.

Kartu meldžiame gerb. "Ateities" skaitytojų paskleisti šią žinią kopačiausiai tarpe lietuvių, taip kad kodaugiau mūsų viengėnčių galėtų pasinaudoti šitoms dovanoms.

Siunčiant prenumeratą arba kreipintis su bile kokių reikalų visados reikia adresuoti taip:

"ATEITIS" PUBLISHING CO.

366 W. Broadway,

So. Boston, Mass.

grupės vyrų, kurie, prisitarinus vokiečiams visai arti prie miesto, uždegs Varšavą.

Ar ta žinia teisinga, ar neteisinga, nežinia.

RUSAI SUDEGINO VINDAVĄ.

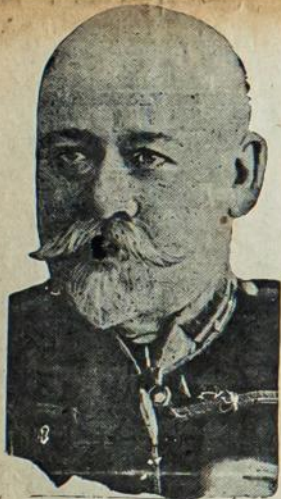
Berlinas (per Londoną). — Iš Liepojos pranešama, kad patys rusai, matydami, kad nebeatsilaikys prieš vokiečius, uždegė Vindavą (Ventspilį). Ugnis sunaikinus didesniąją dalį miesto. Tam pačiam pranešime sakoma, kad rusų kariuomenė kitose vietose sudeginus kaimus ir viensėdijas.

MAISTAI PORTUGALIJOS.

Lisabona. — Liepos 22 d. apsiginklavusi gauja užpuolė ant valdiškų namų mieste Lamego, Portugalijoje, kuriame gyvena apie 10,000 gyventojų. Kareiviai šovė į minią; 14 žmonių užmušta ir 15 sužeista. Apie tai į Lisaboną atėjusios tokios neišsios žinios, kad sunku iš jų sužinoti, kas buvo tų maištų priežastis.

VOKIEČIAI UŽĖMĖ RADOMĄ.

Viena. — Austrų oficialis pranešimas sako, kad seredoj austro-vokiečių kariuomenė užėmė Radomą (Radom'o gub.), Lenkijoje, kuris stovi 57 mylias atstu nuo Varšavos.

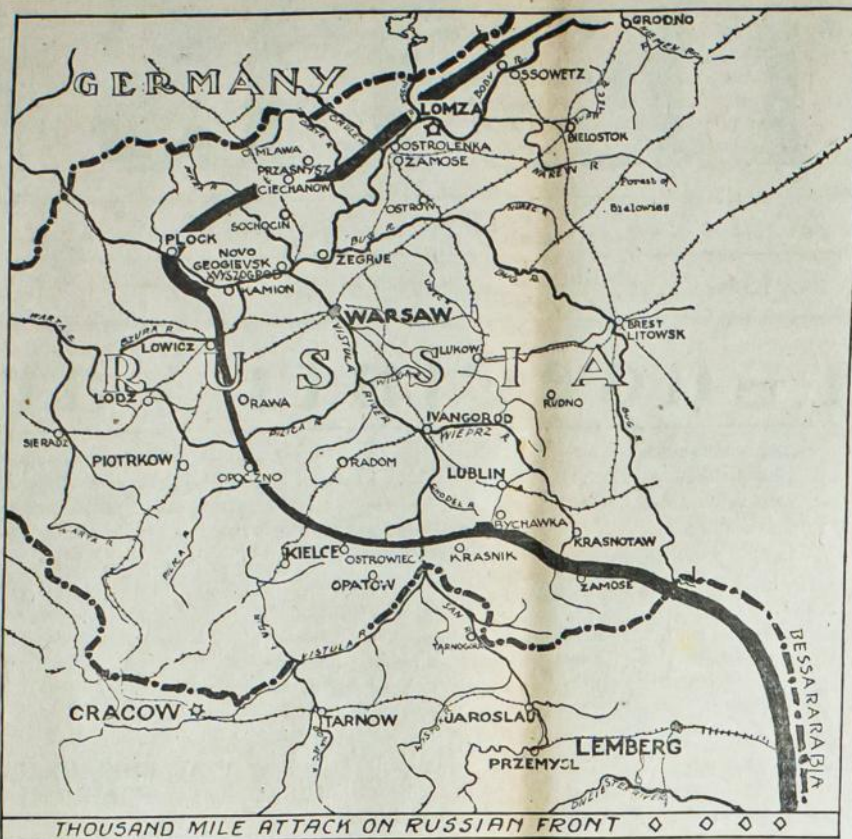
Gen. Polivanov.
Naujas Rusijos karo ministeris.

ATSITRAUKĖ Į IVANGORODO TVIRTOVĘ.

Berlinas (per Londoną). — Vokiečių karo departamentas paskelbė, kad austro-vokiečių jėgos, kurios eina ant Varšavos, priverstos atsitraukti į Ivangorodą ir pasislėpti už tvirtovės sienų. Ivangorodo tvirtovė yra apie 56 angl. mylias nuo Varšavos.

RUSAI TRAUKIASI ATGAL.

Berlinas. — Į Rytus nuo Papilės-Kursėnų, kaip praneša vokiečiai, rusai traukiasi atgal. Į vakarus nuo Šiaulių vokiečiai užėmė paskutinę rusų tranšėją ir ve-

Čia yra žemlapis tos dalies Lenkijos, kur pastaruoju metu eina desperatiški mušiai už Varšavos apvaldymą. Beveik nuo Rygos ligi Bessarabijos gub., ant 1,000 angl. mylių fronto, sutrauktos austro-vokiečių jėgos, kurios atakuoja rusų pozicijas. Juoda stora linija parodo frontą, koks buvo keliatą dienų atgal.

ja rusus linkui rytų.

Ant Dubisos, į rytus nuo Raseinių, vokiečių ataka persilaužė per rusų liniją. Ir čia rusai traukiasi atgal.

SULAIKĖ VOKIEČIUS.

Petrogradas. — Nežiurint to, kad vokiečiai ant žutbut pasiryžo paimti Varšavą, rusai sulaukė jų ėjimą į vakarus ir šiaurę.

Vokiečiai giriasi, kad jiems sekas išilgai Mariampolės-Kauno kelią, bet apie savo pirmynžangą linkui Rygos nieko nesako — tyli.

Iš Amerikos.

SVARSTĖ AMERIKOS ATSAKYMĄ VOKIEČIAI.

Washington, D. C. — Prezidentas Wilsonas, sugrįžęs į Washingtoną ir pasitaręs su valstybės sekretorium Lansingu, nusprendė nenusileisti Vokietijai. Amerikos atsakymas ant paskutinės vokiečių notos buvo svarstomas liepos 20 d. sušauktam kabinetui posėdyje. Manoma, kad Amerika nurodys Vokietijai, kad jos nota buvo "išsisukinėjimo" formoj ir kad Amerika reikalauja tiesaus ir aiškaus atsakymo, ar Vokietija prisilaikys tarptautinių teisių, vedant karą ant jurių, ar ir toliau ji mano jas laužyti, kaip sulaužė nuskandindama "Lusitaniją".

STREIKAS GINKLŲ DIRBUVĖJ.

Bridgeport, Conn. — Liepos 22 d. pranešta, kad jau sustreikavo 1200 darbininkų, kurie dirbo Remington Arms and Amunition Co.

ginklų dirbtuvėje. Visi mėginimai sutaukyti darbininkus su darbdaviais nuėjo perniek. Kompanija turi milžiniškus užsakymus karo reikalams iš Europos ir darbininkai reikalauja didesnių algų, nes sako, kad kompanija turės milžinišką pelną. Bet kompanijos atstovai sako, kad streikas esą vokiečių agentų darbu.

UŽDARĖ SAVO DIRBTUVĘ.

New York, N. Y. — Standard Oil Co. uždarė savo dirbtuvę Bayonne, N. J., kilus ten streikui tarp 1,000 valytojų ir statinių dirbėjų, kurie reikalauja pakėlimo mokesčių. Kiti 4,000 darbininkų pritaria streikieriams ir neina į darbą.

Kompanija visai uždarė dirbtuvę ir ji sakosi galėsianti laikyti ją uždarius kad ir metus, kadangi ji turi užtektinai aliejaus.

Nekurie darbininkai bandė eiti streiklaužiauti, o streikieriai bandė juos atkalbinti. Tuoj, sakoma, pribuvo policija ir pradėjo šaudyti ir daužyti lazdomis streikierius.

Ketvergo žinios praneša, kad du žmonės tapo užmušti ir šeši sužeisti. Seredoj vienas užmušta ir daug sužeista.

L. FRANK SUŽEISTAS.

Milledgeville, Ga. — Leo M. Frank, kuris buvo nuteistas ant mirties už užmušimą Mary Phagan, bet kuriam gubernatorius Slaton pakeitė mirties bausmę amžinu kalėjimu, tapo supiaustytas valstijos kalėjime.

Frankui yra perpiauta gerklė ir jis vargiai išgytų. Jam perpiovė kaklą kitas kalinys, William Green, kuris ir gi nuteistas

visam amžiui kalėjimui už žmogžudystę.

DAUG CHINŲ NUSKENDO.

Washington, D. C. — Per baisius potvinius, kurie buvo ištikę trijose Chinijos provincijose, nuskendo 80-100,000 chinų. Taip praneša Amerikos konsulis iš Kantonu. Antra tiek žmonių liko be pastogės ir be maisto.

Photo © by American Press Association.

Thomas Alva Edison.

T. A. Edisonas, didelis elektros srityje išradėjas, dabar sykiu su 16 kitų mokslininkų dirbs, kad padarius Amerikos laivynui kariškus išradimus, naudingus karo laiku.

AMERIKOS NOTA VOKIEČIAI.

Washington, D. C. — Pėtnyčioj Suv. Valstijų ambasadorius Gerard intekė Vokietijos užsienio reikalų ministeriui naują Amerikos notą.

Prezidento Vilsono nota Vokietijai faktiškai skaitoma yra ultimatumu, kuriame persergsti Vokietiją, kad Suv. Valstijos negali tole-

ruoti jurių laisvės teisių laisvę. Toj notoj pasakyta, kad jeigu Vokietijos povandeninių laivų komandotojai atkartos tą patį, ką pirmiau padarė, — prasižengs prieš amerikonių teises, — tai bus paskaityta "apsvarstytu nedraugiškumu".

GERAS UŽDARBIS.

New York, N. Y. — Nuo Europos karo pradžios išsiųsta iš Suvienytų Valstijų automobilių, automobilių dalių, visokių prietaisų ir guminių ratų už \$47,000,000. Daugiausia išsiųsta į Angliją ir Franciją.

Iš Lietuvos.

Ylakių, Telšių apskr. Bal. 16 d. pasitraukė rusų valdininkai. Nuo to laiko esam kaip kalėjime. Nieko nežinom, kas kitur dedasi, nes nei laišku, nei laikraščiu negaunam. Orlaivius matom lekiant bemaž kasdieną, ir po kelis. Pirmieji vokiečiai Ylakiuose pasirodė balandžio 24 dieną, paskui ateidavo ir daugiau, mainė žmonių arklus, ėmė avizas ir kiaušinius. Geg. 8-9 d. pasirodė pirmieji rusų žvalgai Židikuose, o geg. 10 pasiekė ir Ylakių. Geg. 13 d. Vižančių kaime pasigirdo pirmieji žvalgų šūviai. Geg. 15 Ylakiuos prasidėjo mušiai, kurie tęsėsi ištisą 16 d. tarp Ylakių ir Židikų. Geg. 16 d. rytą Ylakiuos kilo gaisras, kuris pasiekė užgesinti. Mušių buvo šiuose kaimuose: Girdenuose, Gedrimuose, Vižgauduose, Petraičiuose, Dilbikuose ir Vyžantuose. Daugiau nukentėjo vokiečių užimtieji kaimai: Girdėnai, Gedrimai ir apie Ylakius artimieji kaimai. Vokiečiai piauja karves, kiaules, atima geresnius arklus ir grūdus. Kai kuriems ukininkams paskutines karves papiovė. Užpildinėja ant moterų. Rusams pasitraukus prie Ventos, vokiečių šeiminkavimui nėra galo; jų kariuomenė išrodo labai pavargusi.

Protas.

Žuvininkai, Šiaulių apskr. Vokiečiai atsigrūdę į šį kaimą, išvarė visus gyvulius: arklius, galvijus, išpiovė kiaules. Naminiai paukščiai tie liko, kurių nepastebėjo. Mėsą, avizas, miežius taip pat išgabeno, tą patį darė vokiečiai ir kituose kaimuose. Jaunų vyrų čia nepaspėjo surinkti. Būbliuose, sako, kad surinkę Gudelių kaime užtikto vieną mokinį IV kl., tai tą paėmė su savim, bet jam pavyko ištrukti. Taigi labiausia reikia saugotis mokiniams ir inteligentams, kad nepatektų į vokiečių rankas.

Digriai, Marijamp. ap. Gegužės mėn. pabaigoje Digrių kaime vienas mažas vaikelis, radęs mušio lauke, parsinešė namon. Jam beždžiant, bomba

sprogo, uždegė namus ir užmušė jį patį. Simanas.

Gaisrai. Garlevo, Zapyškio, Pažerų, Veiverių ir Skriaudžių apeliokėse šiuo laiku pradėjo labai daug namų degti nuo karo žygių. Veik kiekvieną valandą kyla gaisrai vis naujose vietose. Simanas.

Žemaitės sukaktuves be "Liet. Žin." paminėjo dar šie laikraščiai: "Lietuvos Ukininkas", "Viltis", "Saltiesis", "Vairas", "Aušra", "Večerniaja Gazeta", "Naša Niva", "Kurjer. Litewski", "Rygos Garsas", "Rygos Naujienos", "Litovskaja Rus", "Russkoje Slovo" ir kt.

Suvalkų gub. komitete. Balandžio mėnesį Suvalkų komitetą kreipėsi, pašalpos prašydamos, 272 šeimynos, iš viso 620 žmonių. Pašalpos prašė 351 lenkas, 163 lietuviai, 30 rusų, 52 žydų ir 24 vokiečiai. 40-čiai šeimynų dėl įvairių priežasčių pašalpos neduota. 232 šeimynoms išduota pašalpų vienam kartui, iš viso 5,451 rb. 80 k.

Šiauliai. Vyrų gimnaziją baigė trys lietuviai: Kumpis, Jankevičius ir Nastaras.

Užpuolus vokiečiams, kvotimai buvo pertraukti; gimnaziją iškėlė Vitebskas; kartu išvažiavo ir mokiniai. Vitebske išlaikė likusius kvotimus. Mokinėms gi Šiaulių mergaičių gimnaziją išdavė paliudijimus be kvotimų.

Mariampolė. Pas vieną valstietį Antaną Šiaurį iš Skraudučių kaimo rusų karveis užmiršo savo šautuvą. Po valandėlės valstietis pastebėjo ateinant du vokiečių pėstininkų žvalgus. Valstietis, bijodamas kad nesudegintų jo namų, pagriebė užmirštąjį šautuvą ir nušovė abudu vokiečių. Užmuštųjų vokiečių gi šautuvus nunešė į netoli buvusį rusų dalių karveijos štabą ir pranešė apie vokiečių užmušimą. Štabo viršininkas, ištyręs dalyką, suteikė valstietį dovanų. J. Gl.—kas.

Prienai, Marijamp. apskr. Per šį miestelį nuo gegužės 31 d. ligi birželio 7 d. pergabenta apie 1,000 vokiečių belaisvių.

Po atkaklaus Igliaukos mušio pakliuvo į rusų rankas šie kaimai: Živavodė, Jėstrakiai, Mičiuliškė ir bažnytikaimis Igliauka.

I Šilavoto bažnyčią leido vokiečiai 25 bombas, bet nei viena nepataikė.

J. Gl.—kas.

"Liet. Dr.-jos nuk. dėl karo šelpiti" komitetas birželio 8 d. posėdyje nutarė atidaryti du naujų skyrių: Biržuose, Kauno gub. ir Kučiunuos, Suv. gub.

Savo skyriams paskyrė pašalpų: Abelių sk. — 300 rb., Ligučių — 100 rb., Biržų — 300 rb., Švenčionių — 400 rb., Miroslavo — 250 rb.

ir Alytaus (Suv. g.) — 1,000 rb.

Liet. Agronom. teisių pagalbai teikti draugijos nario mokesnius į rankas priima jos išdėstas p. Bugailiškis (Lietuvių Bankas, Jurgio prosp., 19 nuo 10—1 val. diena).

(Iš „Liet. žin.“)

LIETUVIAI AMERIKOJ.

SO. BOSTON, MASS.

Liet. Konservatorijos mokinių koncertas. Liepos 16 d., vakare, Lietuvių Salėje atsibuvo gražus koncertas — visą programą išpildė Lietuviškos Konservatorijos mokiniai, vadovaujant patariamajam mokytojų bei konservatorijos direktoriui — kompoz. Mikui Petrauskui. — Programoninė 31 numr., koncertas tęsėsi apie dvi val., o paskiau buvo šokiai. Koncertan atsilankė apie 300 žmonių.

Kadangi Lietuv. Konservatorija nėra kol-kas skaitlinga mokiniais, tai programon mišru buvo sutraukti visi keturi skyriai (laipsniai). Kuomet mokinių skaitlis pasididins (apie ką negalima net abejoti), tai tie skyriai bus žymiai padidinti ir semestriniai bei metiniai koncertai bus rengiami sulig tų skyrių, t. y. sulig mokinių išsilavinimo laipsnio.

Reikia pažymėti, kad tas koncertas — tai savo ruožties konservatorijos mokinių kvotimai, ir nė vienas iš mokinių „nesusikirto“, t. y. visi tuos kvotimus išlaikė.

Kaip daugiau prasilavinusių mokinių galima nurodyti sekantčius: St. Mockus (tenoras) — išpildė romansą „Te grįžta laimė“ (muz. Denza), Ant. Liutkevičius (pianistas) — išpildė „Lietuvių“ (Godard) ir „Audra“ (Weber), Ona Liutkevičiūtė (sopranas) — sudainavo „Sunkelį“ ir „Eisiu, mamai pasakyti“ (M. Petrausko), Jok. Vairaitis (baritonas) — išpildė „Lihgo“ (M. Petrausko) ir dainavo duetą bei kvartetą, Bron. Valaitis (pianistas) — skambino „March Grotesque“ (Sinding) ir „Sonate Patetique“ (Beethoven), Jur. Dragašius (kornetistas) — trimitavo „Blumenlied“ (Lange), Lad. Federavičius (basas) — dainavo „Paukščiai“ (muz. M. Petrausko), Bog. Rimkus (tenoras) — išpildė „Temsta dienele“ (S. Moniusko), Jul. Baniulis (basas) — sudainavo romansą „Be laimės“ (M. Petrausko), Magd. Reipiūtė (mezzo-sopranas) — išpildė romansą „Jeigu man myli“ (Denza) ir dainavo duetą, Kant. Jurgeliūnas (tenoras) — dainavo romansą „Tarej sudiev“ (Denza), Mam. Karbauskas (tenoras) — sudainavo „Vieversėliai“ (Noskowski), Vincas Juška (tenoras) — išpildė „Pasakyk, Lietuva mylimoji“ (M. Petrausko) ir dainavo dviejų duetuose — „Skambančios stygos“ (M. Petrausko) ir duetą Pranio ir Teklytės iš operos „Kaminakrėtis“ (M. Petrausko); kvartete „Koks puikus vakarėlis“ (L. Le Calle) dainavo — B. Rimkus, K. Jurgeliūnas, J. Vairaitis ir L. Federavičius.

Apart aukščiausių paminėtų išpildymo programos dalyvų: Ed. Valiackas (Smuikininkas), St. Stepulionis (baritonas), Al. Kiburiūtė (pianistas), Paul. Gedraitis (sopranas), F. Karbauskaitė (pianistas), L. Stasiulis (tenoras), M. Plevokiūtė (pianistas), Ant. Skiraitytė (sopranas), Ant. Stančiulė (sopranas) ir Jok. Višniauskas (smuikas).

Žiurint pedagogo akimi, šitas koncertas, kaip jau augščiau minėjau, — tai kvotimų koncertas, užbaigiant mokslo metą, nes jis ištikrųjų tuom tikslu ir buvo rengiamas. Žiurint gi dailininko akimis, tasai koncertas,

didesne mokinių dalimi, buvo pilnai nusisekusių grand-koncertu. Visi mokiniai išėjo ant pagrindų tinkamai prirengti sulig ilgumo laiko jų lavinimosi, ir buvo aišku, kiek kuris mokinių buvęs mokyklos priežiūroje.

Asmeniškai man pačiam ir, kiek patyriau, didžiūmai iš publikos daugiausiai suteikė užgandėdimo — M. Reipiūtė, V. Juška, M. Karbauskas, B. Valaitis ir J. Vairaitis.

Užklausus man komp. Miko Petrausko, — ar ilgai jiems reikėtų dar lavintis iki galutinai užbaigimui jų pasiskirtųjų specializacijų, gavau šitokį atsakymą:

„Sulig Amerikos konservatorijų programai jiems gali būti suteiktas muzikos mokytojo laipsnis“.

Ant šito aš tuoj pasakiau: „Tai malonėkite suteikti jiems šitokį laipsnį“.

Mikas Petrauskas pridūrė: „Aš noriu prirengti ne tik šiaip mokytojus, bet pilnojo prasmės tinkamus operai dainininkus ir muzikus-virtuozus.“

Apart to, kompozitorius pažymėjo, kad sekantį pavasarį ištisus bus suteiktas vienas ar du diplomai, bet nepasakė kuriam (aš spėjau, kad vienas bus suteiktas Vincui Juškai).

J. J. Gedminas.

NEW HAVEN, CONN.

Pavyzdingas moterų bei merginų darbas. Matant, kad jau aukų rinkimas nekuriems New Haven'o lietuviams pradėjo inklikti ir duosumas pradėjo eiti mažyn, vietos pažangesnės moterys bei merginos sumanė kitonišku būdu pasitarnauti savo broliams ir sesutėms senoje tėvynėje kraujuose papludusiems ir alkį kientantiems. Tuomi pasitaravimu buvo parengimas privatiškos vakarienės bei gražaus pasilinksminimo vakaro 20 d. birželio, kurio visą uždarbį paskyrė dėl sušėpimo nukentėjusių nuo karo ir išgavimo laisvės — autonomijos Lietuvai.

Kadangi 20 diena birželio išpuolė sekmadienį, o pas mumis visoki pasilinksminimai yra griežtai uždrausti, todėl ir čionai šiam šventam dalykui policijos viršininkas tiesiog pasipriešino. Tada kreiptasi prie kito įžymaus politikieriaus ir tas privertė policijos viršininką nusileisti ir duoti leidimą laikyti pokilį ir vakariene su kitais pasilinksminimais.

Pagerinimui vakaro pridedo šios ypatos su aukomis: J. T. Kazlauskas davė bertainuką alaus, A. Šukevičia — 1 bert. alaus, S. Lonika ir J. Mišeikis — 1 bert. alaus, J. Lagoski 1 bert. alaus, Barbuks — 1 bert. alaus, Kaz. A. Makarevičius ir M. Makarevičienė — 2 bert. alaus; J. Markevičius — 2 bakso sodės, Augustinavičius — 1 bakso sodės, B. Vartkevičienė — 1 bakso sodės; A. Petrušauskas — 2 bakso sodės, Vincas Juška — 1 bakso vyno, Dudis — 1 bakso vyno, Jankeliūnas — 1 b. vyno, Mačys — 1 b. vyno; P. Usonis — 1/2 bakso tomeičių; Audejaitienė, E. Aluškienė, Maseliūnienė ir Andriuliūtė paaukavo po keką.

Pokilis prasidėjo apie 3 valandą po pietų, dalioj lenkų svetainė. Svečių susirinko dailus būrelis; buvo ne tik vietinių, bet ir iš kitų aplinkinių miestelių, ypatingai iš Bridgeport ir Ansonia, Conn. Pasilinksminimas prasidėjo griežiant puikiai lietuviškai orkestrai ir šokant įvairius šokus.

Apie 6 valandą svečiai maršuojami, vadovaujant p. Matui ir Vokietaičiui, suėjo į kitą kambarį, kur buvo svetingai priimti. Laikė vakarienės p. M. J. Vokietaitis prabilo į svečius apie tikslą surengimo šio pokilio ir vargus musų tėvynės.

Apart p. M. J. Vokietaičio, kalbėjo pp. J. Sagevičius, Dulbis iš Bridgeport ir kiti, išreikšdami savo mintis ir ragindami nepamiršti musų brolių tėvynę

vargstančių ir šelpti juos kiek išgalint aukomis. Laikė vakarienės padaryta rinkliava ir surinkta laikė vakarienės ir su pirmiau suaukautais pinigais \$17.85. Aukavo šios ypatos: po \$1.50 p. Pilvelienė; po \$1.25 p. Šorunai; po \$1.00 M. A. Makarevičius, M. J. Vokietaitis, A. Daukšienė, M. Kačergienė, M. Vaitkuvienė; po 50c. E. Aluškienė, E. Kedienė, E. Savickienė, A. Strelkauskis, A. Karutis, K. A. Makarevičius, F. Juozunas, Daujotienė, A. Andriuliūtė, K. Zigmančiūtė, S. Rudzinskis, po 25c. Valiukevičiūtė ir Krisilevičiūtė. Smulkių aukų \$4.10, viso labo surinkta aukų \$17.85.

Po vakarienės atsibuvo perstatymas. Sulošta 3 aktų komedija „Netikėtai“. Lošikai atliko puikiai savo roles, tiksliai publika išdailės kartais neužsilaikė ramiai.

Po perstatymui sudainuota keletas tautiškų dainelių, kurios publika labai patiko ir potam vėl prasidėjo šokiai, kurie tęsėsi iki vėlai naktį. Svečiai skirstėsi namo linksni ir užgandėdinti.

Rengėjos suaukus susirinkimą pasirodė, kad apmokėjus paneštas lėšas, — tai yra už svetainę, orkestrai, valgi ir visus kitus iškašius, — grynų pelno atliko nuo vakarienės \$23.75. Pridėjus aukas, surinktas laikė vakarienės ir prieš, \$17.85, sykiu viso labo \$41.60. Rengėjos tuos pinigus nutarė pasiųsti šiaip: \$10.00 L. Aut. F. ir \$30.35 L. Gelb. F.; pinigai bus pasiųsti virš minėtų fondų išdėdinti T. Paukščiui, per finansų raštininką J. O. Širvydą.

Už surengimą virš minėto pasilinksminimo moterims bei merginoms, — lošėjoms teatro, pardavėjoms užkvietimų ir podraug visiems ir visoms pasidraugavusiems tartina kuoširdingiausių ačiū, nes jų jūtas pasišventimas atnešė pilną musų broliams ir sesutėms vargstančiams tėvynę.

Pagarbos verti ir tokie žmonės, kurie negalėdami dalyvauti piro užkvietimus ir tuom prisidėjo prie padidinimo pelno.

Buvo ir tokių, kurie pajaukė tą šventą darbą, sakydami, kad tai čia daroma vien dėlei pasinaudojimo, o buvo net tokių, kurie sakė: „kam tenai reikia aukų; tenai aukos nėra gaunamos.“ Žinoma, apie tokius žmones neverta nei kalbėti, jie nesupranta dalykų stovio, laikraščių neskaityti arba kitas įėjus ir skaito, tai neseka jų turinį, netėmija į atskaitas apie išsiuntimą, priėmimą ir išdalinimą aukų. O dar yra ir tokių žmonių, kurie sako: „Kam man aukauti, kad aš galiu ir pats savo giminėms nusiųsti.“ — Gerai, broliu ir sesutė! Man rodos, mes visi esame giminės, kaip pačiai vienos tautos, visi esame išauklėti vienos motinos Lietuvos. Iš kitos pusės pažvelgus, argi visi Lietuvos gyvenanti turi čionai savo gimines? Ar visi čionai gyvenanti gali siųsti pašalpą savo giminėms? Reikia žinoti, kad ir čia kitus gyvenančius pasiekė sunkus likimas, yra tokių, kurie vos save gali išmaitinti. Kitas dalykas, ar mes visi šiame momente galime siųsti pašalpą savo giminėms, ar jie visi tenai gyvena, kur mes juos palikom, turtiniais ir laimingais? Lengvas atsakymas — ne. Šiandien tu musų giminių jau daugelio tenai nesiranda, jų namai išdeginėti, laukai nutremti, gyvuliai atimti, o jie patys išsidanginę į saugesnes vietas, ištisę rankas pašalpos meldžia. Tarp tų, pašalpos meldžiančių, gali rasti musų tetus ar matušes, brolius ar sesutes ir kokių mes būdu jiems galim pasiųsti pašalpą, nežinodami kur gyvena? Tiksliai tenai, musų tėvynėje, išrinktas komitetas, kuris susideda iš sąžiningiausių teisingiausių žmonių, gali tenai juos aprūpinti, ir taip musų aukos eidamos per komitetą rankas gali pakliuti ir musų giminėms.

Todėl, broliu ir sesute, atmesk tą sakinį šalin, kad „giminėms aš pats galiu nusiųsti.“ Atminkit, kad musų priedermė alkaną papenėti, o trokštantį pagirdyti. Kas-gi sušėps tuos musų brolius bei seseris, kurie čia giminių neturi arba jei ir turi, bet ir tie čia blogam padėjime randasi? Kas sumažins jų skausmus, kas nušluostys jų ašaras, jei ne mes broliai vieningiai?

Taipogi dar iš vieno atžvilgio musų siuntinėjimas aukų atskiriamas nėra galimas. Mes aukojam po \$1., po 50c, po 25c. Kaip mes galim siuntinėti po tokią mažą sumą? Mažų sumų siuntinėjimas, tai vien aikvojimas laiko ir panešimas bereikalingų lėšų. Tam yra sutverti fondai, kurie tuomi rupinasi ir surinkus didesnę sumą tuoj pasiunčiam į tėvynę tenai veikiančiam kom. kuris išdalina tenai aukas pagal reikalingumą.

Baigdamas šį raštelį, meldžiu musų brolių ir sesučių, kad koliai musų tėvynę tas siaubūnas karas siaučia, koliai upeliai krauju ir asarų teka, kur tukstantčiai musų brolių ir sesučių nelaimės prislėgti ir ištisę rankas pagalbos šaukiasi, kad mesume šalin visokias partijas ir vaidus bei nesupratimus, pasišvestume vien tėvynę su tyra širdžia, remtume ją tokioje nepalaimoj rinkdami aukas. Įėjau jau ingrista aukas berenkant (nors to neturėtų būti), tai rengti pokilius, išvažiavimus, vakarienes, perstatymus, kur musų jaunimas taip mėgsta laiką praleisti ir tą visą pelną skirti ant tėvynės aukuro. Pavyzdžiui, kaip keletas New Haven'o moterų bei merginų sumanė ir tas joms nebiliausia pavyko.

Vertėtų tuom daugiau užsiimti tautiškos draugijoms. Vietoj didinus iš visokių pasilinksminimų savo išdus, steigus kokias viešias įstaigas, šiuomi laikui geriaus pasišvesti tėvynę, nes tik tokiu būdu atliksime šventas priedermes ir galėsime vadintis ištikimais sunumis bei dukterimis tėvynės Lietuvos.

Kaz. A. Makarevičius.

E. CAMBRIDGE, MASS.

(Nuo musų korespondento).

Pas mus dušios išganymas kaštuoja \$150. Liepos 13 dieną pasimirė Augustas Pociūnas, palikdamas moterį su 4 mažais kūdikiais. Kadangi nabašnikas buvo katalikas, todėl ir jo moteris nuėjo pas kun. J. Krasnicką, kad jis priimtų pasimirusiojo kuną į bažnyčią ir atlaikytų mišias už jos vyro dušią. Kunigas žinodamas, kad moteris yra ne visai biedna, sumanė pasipelniti ir už palaidojimą jos vyro pareikalavo \$150. Žinoma, kožnam gaila išmesti beveik uždyktą tokią sumą pinigų, todėl moteris kreipė prie lenkiško kunigo su prašymu, kad jis pasigalėtų jos. Lenkiškas kunigas sutiko atlaikyti visas pamaldas, kokios tik reikalingos prie mirusio, už \$20. Tokiu būdu musų kunigėliui kaip traukte ištraukė ir kišenės \$150.

Todėl dabar visi, kurie norite pigiai dušią išganyti, privalote būti paliokais.

CAMBRIDGE, MASS.

Nugirdė ir pakvietė policija. Liepos 4 d. J. S. —kus važiuodamas iš Bostono susitiko savo pažįstamą lietuvių, K. Zo-tę, kuri pakvietė vaikną pas save. Sakoma, kad mergina turėjo bačkutę alaus. Po saldaus bei gardaus išsigėrimo mergina, matydama, kad vaikiną visai girtas, nurengė jį ir paguldė savo kambaryje. Po tam paprašė gaspadorius, kad pakviestų policiją. Kuomet policija pribuvo, rado ir merginą nusirengusią ir atsigulusią pas vaikną. Policija tokią gražią porėlę nugabeno į belangę. Teismas atsibuvo liepos 6 d. ir nutėisė abudu užsimokėti po \$10 pabaudos už tokį

šposą. Dabar ta mergina pasakoja, kad ta trioba esanti nelaiminga. Sako, kaip tik aš atsikrausčiau ant W. gatvės, praleidžiau daugiau kaip \$200. Vaikinas gi kaltina merginą. Sako, daugiau aš nebevažiuosiu į Cambridge'į, jei ten yra tokie kvaili žmonės.

A. S.—kas.

MONTELLO, MASS.

Liepos 13 d. Šv. Roko bažnytinėje svetainėje atsibuvo prakalbos, parengtos Blaivybės draugystės. Prakalbos buvo surengtos su tuo tikslu, kad nurodžius blaivybės naudingumą, o kartu ir kovos būdą su svaiginančiais gėrimais, kurie taip gliaurai jau leidė savo šaknis tarpe montelliečių. Kalbėtojų buvo kunigas Jakaitis, kuris, sulig montelliečių blaivininkų nuomone, gerai mokąs kovoti su girtuoklyste. Prieš pradėdant kalbėti buvo sudainuota blaivininkų himnas, po vadovystės vargonininko Juškos. Buvo ir padeklamuota, bet nieko negalima buvo suprasti, nes deklamatorė tik tuos žodžius garsiai ištarė, kuriuos išgirdo nuo suflerio.

Prasidėjo ir prakalbos. Kun. Jakaitis gan gražiai nurodinėjo visas tas baisenybes, kurias neša su saviu girtuoklyste, kaip tai: skurda, šeimyniškus nesutikimus ir visokios rūšies ligas, kurios be laiko nuvaro į kapus savo aukas. Bet kunigas pasakė daug ir neteisybės. Štai jo žodžiai: „Girtuoklystė yra motina socializmo ir visokios rūšies bedievių“. Toliau sako: „Kur daugiau išgeriama rudžio ir ištinka visokių nedorių darbų, įėjau ne pas bedievių, kuriems palieka nebrangių tikėjimas, taip brangus žmogaus idealas.“ Bet įėjau pažvelgsime į tikrą dalykų stovį, tai pamatysime visai ką kitą. Negeistinių darbų rasime kaip pas vienus, taip ir pas kitus ir, rodos, negalima būtų užmesti ir ant tų vargšų socialistų perdaug. Ant galo kun. Jakaitis pasakė: „Tuose namuose, kur skaitoma bedieviški laikraščiai, tenai tuoj galima patėmyti nesvarumą ir nesutikimą tarp šeimynų. Todėl velinu visiems mesti skaičius bedieviškus laikraščius, o stverties už „Draugo“, kuris yra geriausias ir populiariausias laikraščius, suteikiančių geras ir pamokinančias žinias.“

Po prakalbos kas tai iš publikos pasiprašė balso, bet negavo. Girdi sudarkysias taip gražią prakalbą.

Klausytojų atsilankė apie 100 ypatų.

Liepos 15 d. L. T. N. svetainėje atsibuvo vaikų draugystės „Žiburėlio“ vakaras. Visų-pirmia patys per savę išsimokėjo vaikučiai ir mergaitės sudainavo „Sudiev Lietuva“, kuri kuopikauusiai pasisekė. Taipgi buvo suloštas gražus perstatymas „Tarnaitė pamokė“. Apart dainų ir teatro, buvo įvairių pamarginimų, kuriuos tie maži vaikučiai gana gražiai atliko.

Pažymėtina tai, kad tie maži vaikučiai pradeda tankiau veikti lietuviškoje dvasioje ir galiama tikėtis, kad užaugę bus tikrais tėvynainiais.

Montellietis.

BALTIMORE, MD.

Skaitant laikraščius randi žinių, kaip kitų kolonijų lietuvių rengia pokilius arba piknikus be svaiginančių gėrimų. Linksma yra skaityti tokias korespondencijas, kurios parodo, kad vientaučiai jau ne tik žodžiu apie blaivybę šneka, bet ir darbais jau pasirodo blaivybės šalininkais. Rengdami tokius piknikus, kur nėra svaiginančių gėrimų, duoda gerą pavyzdį ir kitiems savo kaimynams, kad galima ir be svaiginančių gėrimų parengti piknikus, kur publika linksmai praleidžia sau laiką bežaisdami visokius žaislus ir dainuodami linksmas dainas. Bet pas mumis baltimoriečius to nėra.

ra; pas mumis girtuoklystės leidžia vis gilyn savo šaknis; pas mumis lietuvių, žinoma ne visi, bet didžiūma, neatsižūrėdami į taip dideles bedarbes visą laiką praleidžia ant girtuokliavimo: vieni smuklėse, kiti namie blėšinėms šinkuoja rudį. Čionai beveik kas subatą buna piknikai su svaigalais, iš ko turi gerą pelną tik daržų savininkai ir bravorai, o rengėjai, įėjau išėina ant savo, tai labai gerai.

Atėjus šventai dienai, vieni važiuoja į parkus, kad pasigrožėti gamtos gražumais ir blaivai praleisti liuosą nuo darbo dieną, o kiti važiuoja į pakrūmius, kur galima gauti rudžio. Ir taip šventomis dienomis tuose pakrūmiuose šoka apie bačkutes, kaip čigonai apie vežimą. Be to dar čionai įėjo į madą šventoms dienoms rengti piknikus tuose pakrūmiuose su svaigalais.

Kiek pas mus gužynių atsibuvo, negalima butų, nei surašyti. Tik noriu pažymėti tai, kad tarp mūsų sėsučių atsiranda tokių, kurios nelabai nori atsilikti nuo vyrų. Žinoma jos į smukles neina su vyrais, bet gužynių tai neapleidžia. Nors ir kur už mies-

to buna kokios gužynės, bet jei tik galima žinoti nuo savo mylimojo, tai ir traukia. O paskui, norėdamos užtai atsilyginti, kelia neva varduves, pasiima kelis bakus alaus ir kelias bonkas degtinės ir praneša vaikams, kad tą ir tą vakarą susirinktu, o tie, žinoma, ateidami atsineša dar ir armoniką. Na ir prasideda tikra „kačių muzika“, kuri tęsiasi iki vidurnakčio. Sarmata tokioms merginoms, bet didesnė sarmata gaspadoriams, kurie leidžia savo namuose rengti kačių koncertus. Žinoma, tokios merginos neskaito jokių laikraščių, nes joms tas nerūpi. Tiesa, yra ir gerų merginų, kurios skaito laikraščius ir kningas, bet tos jau nenori susidėti su tomis, kurios lanko vientik gužynes. Tokias merginas gali pamatyti tik viešuose susirinkimuose arba kningyne. Taipgi yra tokių ir moterų, kurios, neatsižvelgdamos į savo begalinį darbą, taipgi lanko viešus susirinkimus ir imasi už skaitymo, bet tai vis mažuma. Didžiūma musų moterų praleidžia didesnę dalį laiko prie blėšinės, girtuokliaudamos.

Nuo tokių, kurie daugiausia užsiima girtuokliavimu, ypač šiais pastaraisiais bedarbių metais, daugiausia nukentėjo musų biznieriai, kaip tai: duonai ir groserninkai. Man teko kalbėtis su keliais krautuvninkais, kurie pasakojo, kad yra tokių šeimynų, kurios neužmokėjo krautuvninkams nuo 10 dol. iki 60 dolarių. Išmė už pusėtiną sumą valgomų daiktų, o paskui nei akių nerodo. Vienas iš tų nelaimingų biznierių pasakojo, kad jam yra nuėjęs kostumeriai iki 500 dolarių. Man užklausus, dėl ko duodate tiems, kurie neužsimoka, sako, kaipgi neduosai, kad ateina ir verkdami prašo, kad pasigailėtum ir prižada atiduoti. Na ir patiki, duodi vien iš pasigailėjimo, o kita darai tai norėdamas kostumerius palaikyti. Bet kada paėmė dikčiai ant bargo ir nebeatina, tada tai jau suprantai, kad esi prigautas, nes tas žmogus nenori atiduoti ir neatiduoda.

Čionai neseniai buvo du tokie atsitikimai. Viena šeimyna išėmė ant bargo iš P. L. krautuvės už 40 dolarių ir išvažiavo iš Baltimorės, o kita moteriškė, P., įsimylėjusi į savo burdingierį J. M., kuris pėnai pavasarį savo pačią išleido į Lietuvą, pabėgo nuo savo vyro palikdama jį su dviem vaikais. Dabar jau girdėties kad ir krautuvninkams nuėję apie 100 dolarių. O tai vis girtuoklystės vaisiai. J. M. nebuvo didelis girtuoklis, bet buvo „Laisvės“ skaitytojas. Gal but, kad tą žmogelį tas laikraštis ir privėdė prie svetimoterystės?

P. J.—as.

Apžvalga.

Vokiečiai ir lietuvių kalba. "Vien. Liet." No. 28 išspausdintas sekantis indomus apžvalgos straipsnis:

"Brooklynian jau parėjo iš Suvalkijos keliolika laišku, rašytų čionai apsigyvenusiems suvalkiečiams. Tie laišškai pareina iš rajono, vokiečių užimto. Laiškai rašyti vokiečių kalboje. Gavę žmoneliai tuos laiškus nežino kas daryti, nes neperka. Todėl bėginėja į šiekodami vokiečių, kurie moka lietuviškai. Žinoma, sunku tokius vokiečius rasti, todėl pasitaiko rasti viena kitą Prūsų lietuvių, kuris laišką perskaito ir kaip jis mokėdamas išaiškina. Laiškai, matomai, rašyti po didžiausia baime. Turi žmonečiai tenai įsikiškoti vokiečių, kad jiems parašytų, o tie rašydami giria vokiečius, pagaliaus prigazdina amerikiečius lietuvių, kad laiškus rašytų tik vokiečiai, kitaip netik laišškai bus nepereisti, bet dar galėsią ir laišku adresatai (priėmėjai) būti sunkiai nubausti per militarišką vokiečių valdžią.

"Tuom-pat sykiu skaitome "Amerikos Lietuvos" N154 sekancią žinutę:

"Mes tik-ką esame aplaikę laiška, iš kurio matyti, kad vokiečiai Lietuvoje elgiasi taip-pat, kaip rusai elgėsi Galicijoje. Mums, tarp kitko, šiaip rašo: Naumiesty (Suvalkų gub.) vokiečiai jau užvedę priverstiną vaikų mokymą vokiškai."

"Rusų elgimasi Galicijoje čia nieko bendro neturi, nes rusų ir Galicijos gyventojų kalbos yra slaviskos, todėl jie per daug vieni kitų negali nusiskriausti, lygiai kaip negali nusiskriausti žemaičiai su augštiečiais lietuviams. Bet įvedimas Lietuvoje vokiškos kalbos veltos, yra šaukiantis į dangų atmonijimo darbas. Rusai dar niekad šito nedarė, nei šitame karės laike, kadangi ir dabar iš Lietuvos po rusais pareina laišškai lietuviškoje kalboje. Pirmutiniai vokiečių žingsniai mūsų Tėvynėje jau parodė, kokia yra kaizerio "kultūros" geležinė ranka.

"Tie, kurie kaizeriui sympatizuos, galės dabar apsidžiaugti, girdėdami, kaip jų sena tėvų kalba tampa iš Lietuvos vejama. Kokia mūsų visos šalies ateitis, tai sunku ir permatyti. Juodi debesiai aptraukė mūsų padangę. Kada ji prasiblaivys?"

Lietuvos reikalais. "Vien. Liet." sužinojus praneša, kad Dr. J. Šliupas neužilgo vėl rengiasi leisti ir keliolika dēlei Lietuvos reikalų. Jis važiuos į Ithacą, Bostoną, New Haveną ir benę į Washingtoną.

Paminėtų vietų ir jų apilinkų lietuvių vėl turės progos pasiklausti gerbiamo ir nenuilstančio lietuvių tautos veikėjo prakalbų ir

išsinešti iš jų geroką pluoštą žinių bei praktiškų patarimų.

Kningutė apie Lietuvą. Laikraščiai praneša, kad Dr. J. Šliupas baigia rengti anglų kalboje kningutę, kurią bus išdėstyta sunkus Lietuvos padėjimas dēlei karo ir išskaityti mūsų fondai bei ką jie veikia. Prie to toj kningutę busių ir Lietuvos-Latvijos žemlapis.

Vietoj "Kovos", reikalauja kito laikraščio. "Kovos" administratorius savo atsakyme į klausimą (žiūr. "Kovos" No. 29) iškelia aikštėn šitokią indomų dalyką. Jis tarp kita ko rašo:

"Labai keista buvo įvesta ikišiol mada, kad "Kovą" galėjo įšmainyti ant bile laikraščio ir, galų gale, nekurie pradėjo reikalauti, kad vietoj "Kovos" būtų siuntinėjama "Vienybė Liet.", "Ateitis" bei "Amerikos Lietuvis". Aišku, kaip diena, kad būtų pradėję mainyti "Kovą" ir ant "Draugo" ar "Kataliko".

"To dar negana. Daugele kuopų viršininkai, neskaitydami "Kovos", nemato oficiališkų pranešimų ir nieko nežino, kas dedasi pačioj Sąjungoj, o kuomet to nežino viršininkai, tai ką jau kalbėti apie kuopos veikimą. Todėl pabriežiame dar syki: Vietoj "Kovos" nebus duodamas kitas laikraštis, kaip "Rankpelnis" ir ne nariams, kurie keli gyvena vienoj stuboj, bet tik šeimynoms, susidedančios iš vyro, moters ir jų vaikų."

Laikraštis laikraštį traukia teisman. "Laisvės" No. 58, ant pirmojo puslapio, juodomis raidėmis, išspausdinta sekanti žinia:

"Laisvės" bendrovė, "Laisvės" redaktorius, L. Pruseika ir "Laisvės" bendrovės pirmininkas J. Neviackas skundžia "Vienybę Lietuvinkų" už straipsnį, tilpusį tame laikraštyje po antgalviu "Montvydas tapo miriop pasmerktas".

"Plačiau apie tai parašysime kiek vėliau.

"Laisvės" advokatu bus Morris Hillquith, Amerikos Socialistų Partijos pirmininkas.

"Kadangi iš priežasties B. Montvido teismo ant nekurių laisviečių paleistos nežmoniška biaurios paskalos, tai meldžiame visų geros valios ir teisingų žmonių, kurie girdės mūsų vardą šmeižiant, tuojaus pranešti mums apie tai ir nurodyti liudininkus, kurie girdėjo šmeižimus.

"Suvienyotose Valstijose dar yra teisės, kurios apgina dorų žmonių dorą vardą. Mes nutarėm šaukties prie jų!"

Ar iš šitos pamokos pasimokys "Laisvės" redakcijos personalas, kuris dažnai "dorų žmonių dorą vardą" valkioja kai kokį skudurį po purvyną, mes neapsiimame tvirtinti. Bet, jeigu šita byla, kaip "Laisvė" paskelbė, tikrai bus užvesta prieš

"Vienybę Lietuvinkų", tai vienas dalykas mūsų laikraštiniams paaiškės: ar valia perspaudinti iš kitų (pav. anglų) laikraščių visokias, kokias kam patinka, žinias, ar ne? Nesa "Vien. Liet." savo straipsneliu "Montvydas tapo miriop pasmerktas" visą medžiagą paėmė iš anglų laikraščių pranešimų.

Dēlei "Draugo" korespondento melagystės. "Draugo" korespondentas Bastenis savo korespondencijoj iš So. Bostono, tilpusioj "D." No. 29, sako, kad "Ateitis", išgirdusi naujieną apie naują laikraštį, nustojus "pusiausviros ir plustasi, kaip cicilikas." Kadangi Bastenis to savo užmetimo nesistenčia nieku prirodyti, tai mes jį pavadinsime, pilnai tinkamu jam vardu, viešu melagiu. Be to, čia prie progos pastebėsime, kad pats Bastenis sau nepatinkamus asmenis iškilioja ne tik, kaip cicilikas, bet tiesiog kaip "izvosėikas". Jis išvadina žmones viešoj vietoj net piktariais, paleistuviais ir kitokiais vardais. Kokioj mokykloj jis mokėsi tokios "gražbilstės", mes nežino, bet mums visai nesvarbu žinoti. Bet mums rodo, kad tokiam Basteniui gerų geriausia ir tikų "izvosėiko" vieta, negu ta, kurią jis dabar užima. Iš jo "spycių" ir pasielgimo matyt, kad tai žmogus be jokio estetikos skonio, labai prasto pobūdžio, blogų norų ir, gal but, nekoko išauklėjimo. Galop priminsime Basteniui tą tiesą, kad tas, kuris kitus šmeižia, pats save apšmeižia. Tegų Bastenis taip drąsiai nesikabina kitiems ant sprandų, nes gali patekti balon, iš kurio sunku bus iškopti!

Lietuviai anglų kareivijoje. "Saltinis" rašo gavęs žinią iš Londono, kad kaskart daugiau lietuvių stoja savanoriais anglų kareivijon. Sakoma, priejo prie to, kad tiesiog visi paaugę vyrukai užsiiršo anglų kareivijos eilėnais ir veržiasi karan.

Keliones Maršrutas.

Lietuvių Draugijos Nekentėjusiems dėl karės šelpiti atstovo kelionės maršrutas:

Wilkes Barre, Penn.,	Liepos 20 d.
Pittston, Penn.,	" 21 d.
Scranton, Penn.,	" 22 d.
Forest City, Penn.,	" 24 d.
Kingston, Penn.,	" 27 d.
Plymouth, Penn.,	" 28 d.
Freeland, Penn.,	" 29 d.
Tamaqua, Penn.,	" 31 d.
Mahanoy City, Penn.,	Rugp. 1 d.
Shenandoah, Penn.,	" 3 d.
Girardville, Penn.,	" 4 d.
Mt. Carmel, Penn.,	" 5 d.
Shamokin, Penn.,	" 6 d.
Minersville, Penn.,	" 7 d.
St. Clair, Penn.,	" 8 d.
New Philadelphia, Penn.,	" 10 d.
Reading, Penn.,	" 12 d.
Philadelphia, Penn.,	" 14-18 d.

Baltimore, Md.,	Rugp. 21 d.
Brooklyn, N. Y. ir apilinkėse	" 22-27 d.
Newark, N. J. (Lietuvių Vargoninkų Seimas)	28 d.
Elizabeth, N. J.	" 29 d.
Jersey City, N. J.	" 30 d.
Paterson, N. J.	" 31 d.

Bridgeport, Conn.,	Rugs. 1 d.
New Haven, Conn.,	" 4 d.
New Britain, Conn.,	" 5 d.
Waterbury, Conn.,	" 6-8 d.
Hartford, Conn.,	" 9 d.
Westfield, Mass.,	" 10 d.
Worcester, Mass.,	" 11 ir 12 d.
So. Boston, Mass.,	" 18 ir 19 d.
Cambridge, Mass.,	" 20 d.
Norwood, Mass.,	" 21 d.
Lowell, Mass.,	" 22 d.
Lawrence, Mass.,	" 23 d.
Brockton, Mass.,	" 25 d.
Athol, Mass.,	" 27 d.
Manchester, N. H.,	" 29 d.
Montreal, Canada,	Spalio 1, 2 ir 3 d.
Schenectady, N. Y.,	" 6 d.
Amsterdam, N. Y.,	" 7 d.
Utica, N. Y.,	" 8 d.
Rochester, N. Y.,	" 10 d.
Pittsburgh, Penn.,	" 13 d.

Tolimesnis maršrutas bus paskelbtas kiek vėliau. Jeigu kas norėtų apart pažymėtų vietų pasave surengti prakalbas, lai malonės kreiptis, kada busių jų apilinkėse. Sulig noro ir patogumo, kaimyniškieji miesteliai gali dienomis mainytis, tik tai reikėtų pranešti apie tai atstovui.

St. Šimkus.

MUSU POLITIKA IR JAUNIMAS.

Visos pasaulio civilizuotos ir necivilizuotos tautos skiriasi kuo nors viena nuo kitos. Kiekviena atskira tauta turi savotišką kalbą, bet to dar turi savotišką būdą, papročius, net tikėjimą, politiką. Kas tai yra savotiška tautos politika? Tautos politika yra tai tautos žmonių viešojo gyvenimo tikslai, arba viešojo tautos judėjimo siekiai, kurie sudaro tautos tvarką, gerą ar blogą tautos pažangą. Mastanti žmonės visada rūpinasi apie ateitį ir rengia sau gyvenimą, žinoma, pagal savo supratimą, dėl to ir viešpataujas pas visas civilizuotas tautas savotiška politika, dėl to ir matome vienos ir kitos tautų skirtingus siekius.

Tautai savotiška politika, atskira nuo valstybės politikos, butinai reikalinga yra, nes ji sudaro tautos pažangą ir išdirba dirvą, ant kurios paskiau auga ir bujoja kultura, be kurios tauta, arba tautos, nieku būdu negali gyventi. Kiekvienas gali ir turi žinoti, kad politika yra gera ir bloga. Gera tautos politika tautą sustiprina taip fiziškai, taip ir dvasiškai, kad bile kokie pseudo politikos agitatoriai arba ir demagogai neįstengia visuomenės suklaidinti, paveržti prie savo partizančių tikslų, kurių visuomenė nenori, arba kurie jai nenaudingi. Gera tautai yra ta politika, kuri visų-pirma stato pirmon vieton tautybės principą, tėvynės meilę arba patrijotizmą. Bloga tautai yra ta politika, kuri stiprina partizančių spėką, o ne visuomenišką. Paimkime mes pavyzdžiui lietuvių socialistų politiką arba jų tikslą ir pamatysime, kad jų politika yra bloga dėl mūsų tautos, nes tą parodo mūsų socialistų veikimo vaisiai. Mūsų socialistai nekovoja, kad lietuviai darbininkai gautų didesnę mokesčių arba algą. Tai yra faktas. Aš skaitau lietuvių socialistų

laikraščius ir nei vienam laikraštyje nemačiau, kad būtų raginama lietuvių darbininkai mokyties amatų. Jeigu būtų gera mūsų socialistų politika, jei būtų geri jų tikslai, tai jie ragintų mūsų žmones mokyties amatų, nes labai aišku, kad mokantis kokį amatą darbininkas greičiau gali padidinti sau mokesčių arba algą, negu kad nemokantis. Mūsų socialistai vietoje to, kad raginti mūsų jaunimą prie amatų, atbulai daro — stengiasi inkalbėti mūsų jaunimui, kad darbininkas, amata išmokęs, negali pagerinti savo buvio. Šitokiems mūsų socialistų tikslingsiems inkalbinėjimams mūsų jaunimas turėtų netikėti, nes tai priešinasi sveikam protui. Tula dalis mūsų jaunimo tokioms tuščioms, nepamatuotoms kalboms tik dėlto tiki, kad neturi elementarišką — pradinio mokslo ir dėlto yra silpnas būdo ir valios, greitai intiki į bile kokius nepamatuotus nurodymus, svajones. Tokie inkalbinėjimai nukreipia mūsų jaunimą nuo tikro gyvenimo tikslo ir pastato ant siauraus kelio, kuriuo einant tegalima nueiti tik į dvasios vergu. Ačiu blogos politikos, keistų tikslų prasiplatinimui, mes čia Amerikoje turime tarp jaunimo išsiplėtojusią dvasios vergu, nors čia tokio suvaržymo, kaip tulose kitose valstybėse, nėra. Vieni mūsų jauni vyrai akiai tiki socialistų pasakojimams, atsisako savo gyvenimą praktiškai pagerinti, mokyties amatų, o laukia kokios ten aukso gadyinės, kurią socializmas stebuklingu būdu turėsias įvykdyti. — Simta kartų geriaus mums būtų, kad mes dabar gautumėm didesnę algą ir turėtumėm geresnį gyvenimą, negu kad laukti kol kas įvyks. O tą galima lengvai pasiekti, tik reikia netingėti mokyties amatų. Socializmui lemta įvykti ir jis kada nors įvyks, bet be socialistų politikos pagalbos. Tai kam už jį kovoti, kam savo dvasišką spėką dėti?

Aukščiau aš nurodžiau, kad mes, kurie tikime mūsų socialistų pasakojimams, nesulauksime iš socializmo teorijos didesnės algos ir neišmokysime jokio amato, kad pagerinti savo buvį, tik velutui praleisim brangų laiką. Be to dar mes, kurie esame jauni, praleisime jaunystę ant vėjo ir pasenę neturėsime iš jaunystės naudos. "Jaunystė, tai vienatinė gyvenime diena, kuri suteikia progą išmokyti kokį amatą", sako vienas mokslo vyras.

Ne tik mūsų socialistų tikslai atitraukia mūsų jaunimą nuo tikro gyvenimo progų ir siekių, bet taip pat ir mūsų klerikalų — kunigų ir jų šalininkų. Klerikalų politika yra nemažiau kenksminga mūsų jaunimui, nes ji liepia mūsų jauniems vyrams ir mergaitėms mąstyti ir rūpintis žemišku gyvenimu, o daugiau užgra-

biniu; liepia daugiau melsies ir "dangiskais reikalais" rūpintis. Tas taipgi sugaišina ir sutrumpina jaunimo progos dieną. Tad laikas mūsų jaunimui apsižiūrėti laiku, paliauti dirbti socialistų ir klerikalų politikų reikalams, o pamylėti vientik gryną ir praktišką mokslą, kuris pagelbsti pagerinti medžiaginį buvį. Tokį mokslą, kuris pagelbsti kiekvienam pavieniui žmogui pagerinti savo buvį, pripažįsta naudingi visi viduri nės srovės lietuvių, vadinami tautininkais.

Visų mūsų veikėjų ir publicistų pareiga yra pakreipti mūsų jaunimą prie praktiškų mokslų, prie gerų siekių, užinteresuoti jį amatų klausimu.

Mikas Stakėnas.

RAMUNAS BYTAUTAS.

Perdre quelqu'un d'aime— c'est perdre quelque chose de soi et commencer soime a mourir.

Guyau.

Ant kapų kapai... Ir dar kapas! Kokia skaudi ta žinia. Tarytum, mus kas baudžia. Tik tik subręsta mūsų tarpe didi siela — ir ją mums atima šaltas beširdis likimas. Palieka nyku, kažin kaip tuščia, ir vėl mes vieni...

Kas pažinojo velionį Rumuną ir, pažinęs, pamylėjo jo prakilnų dvasios stilių — tam ašarų ramos neatgaivins atplėšto brangumo. Tai buvo žmogus Lietuvoje rasti. Ir tik dabar, rodos, junti, kaip daug nustota.

Gimęs Lietuvos bajorų šeimoj 9 d. rugpiučio 1886 m. Drabukščių dvarely (Varnių par.), velionis ėjo prad. mokyklon Kražiuose. Paskui, įstojęs priruošiamojon Permiaus gimn. klasėn, persikėlė į I-ąją gimnaziją Vilniuj, kurią ir baigė 1906 m. Dar 1900 m., bemaž visai nemokėdamas lietuvių kalbos, velionis drauge su S. Silingu pradėjo svajoti apie Lietuvą, ir 1903 m. ėjo lietuvių kuopelėn, imdamas kalbos mokytis. Bet naujos gadyinės aidams gaudžiant, Ramunas atsidavė politikos darbai ir, priešijęs prie karių kuopos intensyviai dalyvavo to laiko judėjime, turėdamas didelės intakos moksleivių tarpe. Baigęs gimnaziją velionis važiavo Maskvon ne universiteto darbai, bet visuomeniniam. Po manifesto jis įstojo "Apygardos Komitetan" ir darbuosi fabrikuose Maskvos apygardose. Priešijęs prie "menševikų", gruodžio mėn. velionis su dideliu užsidegimu ėjo į "Nepartinę Darbininkų Sąjungos Organizaciją" ir dėl to parašė pirmą savo straipsnį rusų kalba, indavęs jį Čerevaninui. Netrukus tečiaus išvažiavo į Lietuvą ir atsitraukė iš tuolaikinio darbo. 1906 m. iš prigimties fakult. perėjo į juridinį, ekonomijos skyriun, rimtai ėmęs studijuoti žemės klausimą, ir pa-

rašė (rusų kalba) tam tikrą straipsnį. Studijavo taip pat ekonominės vertės teorijas. 1907 m. drauge su Šilingu velionis grįžta prie Lietuvos ir išsirašo pirmą lietuvišką laikraštį „Skardą“. Bet, bemaž negalėdamas jo suprasti, vėl imas lietuvių kalbos mokytis. Tuo pat metu, taręs laikyti kvotimus, Ramunas perskaitė apie 30 psl. — Rymo teisės — ir griežtai nutarė, jis nebus juristas; perėjo į filologijos fak. Tais pat metais mėgino įstoti į Lietuvių Studentų Dr-ją, bet iš pirmo susirinkimo dėl nuobodumo, mažai dar tesuprazdamas kalbą, išspruko. Ėmė dvejoti, kas racionaliau: ar palikti lietuvių ar įeiti su brendusiu kulturon, kaip vokiečių, ir čia dirbti. Besivyrudamas, drauge su Šilingu, 1907 m. rudenį išvažiavo Berlyną, ir klausėsi žymesnių prof. lekcijų. Čia pat lankė Bebelio, Bernšteino ir kt. paskaitas bei mitingus. Sistematingai klausėsi ir lietuvių kalbos lekcijų Berlyno universitete. Ir tik čia Tiergartene velionis nutarė kalbėti su Šil., ne rusiškai, kaip ligšiolai, bet lietuviškai. Tuo pat metu ėmė ruošti savo str. dėl lietuvių kalbos filosofijos. Pargrįžęs Lietuvon, paskui Maskvon, velionis 1908 m. pradžioje visai sutvarkė savo pirmąjį str. ir išsiuntė jį „Draugijon“, vienintelin mokslo laikraštį, norint jo paklaupą jam buvo visai svetima. Vis stipriau ir stipriau mezgėsi ryšiai su Lietuva. Maskvoj jau įstojo Studentų Dr-jon ir rimtai darbavosi. Po Velykų, dėl sveikatos silpnumo, išvažiavo Lietuvon ir čia pavasaryje aplankė Lietuvių Dailės parodą. Savo išpuodžius nusiuntė „Draugijon“. Čiurlionis padarė didelį įspūdį, bet jis jo „nepriėmė“. Tuo pat metu studijas ir, kaip paprastai, rimtai ir atkakliai dirbo. Tą laikotarpį Ramunas suvaržė savo plėtojimąsi ir nenorėjo eiti į praktikos darbą, kad nesumenkėtų ir neatsilikus. Todėl jo dalyvavimas lietuvių organizacijose darbuos visuomet buvo daugiau pasyvus, dvasinis. 1910 m. vasario mėn. velionis susirgo plevritu, kuris pakirto jo ir taip neperdidžiausias jėgas. Netrukus buvo paskelbtas universiteto konkursas parašyti „Wundto vėlės substancijos mokslo kritiką“ ir velionis, parašęs tą darbą 1911 m. gavo aukso medalį. 1912 m. baigė univ. ir buvo paliktas prie filosofijos kafedros. 1912—13 m. davinėjo logikos ir psichologijos lekcijas Maskvoj. 1913 m. pajutęs silpnumą išvažiavo į Druskininkus paskui, apsiėmęs kaulų tuberkulozui, M. Kuraitytės lydimas, išvažiavo 1914 vas. m. į Italiją, paskui į Šveicariją. Tokia trumpai nusakyta velionės biografija.

Bet daug turtingesnis jo vidaus gyvenimas.

Metu, kada, rodos, visa viltis buvo palaidota po juoduju šydu — velionis Ramunas vienas pirmųjų jaunuomenės tarpe ryžos kovoti išnaudojo ir naujojo dirvo. Dar 1908 m. platesniam jaunuomenės suvažiavime velionis paduoda platų programą — Lietuvos inteligentijai formuoti iš vidaus. Jo pat stipria dvasine pasipirtimi susikūrė to naujo darbo židiny — „Aušrinė“. Ir visą „Aušrinės“ ėjimo laiką Ramunas, ligi jis galėjo sekti Lietuvos gyvenimu, visuomet buvo pilnas vilties ir tojo optimizmo, kuris charakterizuoja turtingos dvasios jaunuolį. Kiek vėliau jis to pat „Aušrinė“ rašė: „Etikinis idealizmas ir optimizmas — tai tikra jaunomenės filosofija“. — Jaunuomenės pesimizmas ir amoralizmas rodo tautos išsigimimą: tai yra senatvės jaunystė, mirtis pačiam gimimui“. Ir tas optimizmas buvo ne kokio upo išdavynys — tai buvo gilaus filozofinio mąstymo vaisius. Matydamas etikos šaltinį pačiam žmogui, ir laikydamas dora immanenčiais žmogaus gyvatos dėsniais, sveikojo gyvenimo prigimtimi, — Ramunas tikėjo, kad Proto, Grožės ir Gero idealai savaime tveria žmonių vienybę ir veda visuomenę į jos jėgų išsiplėtojimo pilnybę. Tas nuolatinis žvilgsnis į visumą, kuriuo visuomet pasižymėdavo velionis, kiekvienam jo darbe, jo sumanyje, jo pasiryžime, atskleidavo jo dvasios gilumą ir aukštą minties skraidymą, surištą su konkrečio gyvenimo jautimu. Be žvilgsnio į žmonių, į visumą, į begalinę velionies išitikrinimą specijalistas virsta kurmiu, kuris knisis patamsiais. Siauras specializavimas ir filosofinės kultūros trukumas jam išrodė pavojingas ir socialiai atžvilgiu. Nes asmuo, užsidaręs savo profesijoje, darosi indeferentus kitų žmonių interesams, jis nutolsta nuo kitų, dingsta visų žmonių bendrumo numanymas, jį pagauna socialinė atrofija ir egoistiško individualizmo kirmis, išgraužias pasiaukojimą, tarnavimą visuomenei. Tik filosofija — visos dvasios kultūros sintezė — praplatina mūsų sąmonę ligi bendrų žmonijos interesų aukštybių (žiūr. „Aušrinė“).

Didi vidaus kultura velionyje sprendė ir jo santykius su tauta, kurioje jis gimė. Tai buvo nepaprastas tautininkas, kuris savo tautiškumą giliai filosofiskai pamatavo. Kas skaitė jo žymiausias išspaudintą veikalą: „Tauta ir tautiškoji sąmonė“ — tas numanys, kokių plačių mąstymų ir motyvų analize velionis Ramunas pažymėdavo kiekvieną savo apsisprendimą. Galima nesutikti su jo išrodymais, galima kritikuoti juos — bet dėl to jie nenustoją savo gilybės ir reikšmingumo. Suprazdamas nacionalizmą, kaip individualizmą tautų santykiuose, išplaukiantį iš

savo asmens vertybės numanymo, iš Vyduno saužmogaus, kurs tik pats vertindamas savo žmogiškumą, saviškumą, išmoka vertinti ir kitus, — Ramunas buvo tikras internacionalistas. Tarp nacionalizmo ir internacionalizmo velionis nematė priešingybės, kaip tarp savęs ir artimo meilės. Bent kokio šovinizmo šešėlis jam buvo svetimas. „Tauta man rodosi ne kas tai svetima, bet manojo Aš dalis. O pats save aš myliu, nes manyje gyvuoja išlaikymo instinktas... Aš myliu tautos kalbą, nes tai yra mano minčių pasaulis, myliu tautos dainas, raudas, nes jos motinėlis dainuotos, išpradžių sujūdino sielą ir išpaudė jon žinomus jautimo-svajojimo budus, myliu tautos istoriją, nes jos tolimuose aiduose girdžiu motyvus, apribojančius mano kultūrinį protėvių, o per tai ir mano paties dvasią. Žodžiu, myliu gimtąją tautą, nes myliu save...“ („Aušrinė“).

Laikydamas tautos kalbą vyriausiu dvasinio bendravimo faktoriu, Ramunas nemaža atsidedimo parodė, tirdamas lietuvių kalbos stilių. Visiems žinoma jo brošiūra „Šis tas iš lietuvių kalbos filosofijos“ ir jo str. „Aušrinėje“ „Kaip tarti ir rašyti svetimžodžius“, kame jis indomiai išrodinėja absoliutaus lietuviškumo principą.

Bet Ramunas, kaip plačių pažiūrų mąstytojas ir gilios etikinės kultūros žmogus, negalėjo nebūti ir didis demokratas. Jo simpatijos visuomet krypdavo demokratinių masių pusėn ir jis su pasididžiavimu ir džiaugsmu jautė socializmo šalininku.

Ir šiandien mes jau neturime to minties galiuno, to gyvojo širdies turtų šaltinio. Pasalunė-liga, ilgus metus kankinusi, parlaužė jį pačiam jaunystės klestėjime, pačiam jėgų bendrime, turiningo, gražiausio gyvenimo angoj. Nebėr žmogaus.

P. Klimas.
„Liet. žin.“

PAJURYJ.

(Eilės prozoj).

Vakaro laiku, kuomet dienutė vos tik buvo sumerkusi skaisčias savo akis ir veidą prisidengė mėlyna, žvaigždėta dangaus skara, ant jūros krantė buvau aš pats vienas. Jūros bangos, nuolat meiliai besiglamonėdamos, saldžiai bučiavosi.

Staiga kažkas užėmė man akis ir tyliai ausin tarė:

„Išpėk, kas aš?“

Miniau, spėlioju, bet vis man atsakė:

„Ne ir ne.“

— Tai kas tu tokia esi? — netekęs kantrybės paklausiau.

„Vaikine, aš esu tavo mintys“, galop atsakė nematyta esybė ir atidengė man akis.

Ir as vėl išvidau pasaulį...

J. Fisenka.

Liapkin-Tiapkin'o Polemikos ir Kritikos Dėlei.

Teko man rašyti „V. L.“ No. 27 į redakciją laišką, paaiškinantį nekuriuos dalykėlius paliestus minėto laikraščio korespondencijų skyriuje, aprašymuose apie mūsų kolonijos lietuvių santykius. Turėjau pretenziją tai padaryti, nes ten buvo kalbama ir apie mūsų dailės draugiją „Gabią“. Korespondento gi aprašymai, liečiantį mūsų draugiją, pasirodė nekuriems („Kel.“ zeceriams) neišskais ir netruk „užgaunančiais“ juos, todėl aš kaip narys „Gab.“ Spaudos Komisijos, kuriai narių pavesta daboti tos rūšies reikalai, ir išpildžiau savo pareigas, aiškiai perstatydamas, kaip ištisus dalykai yra.

Kadangi tame rašinyje perstačiau „Keleivio“ zecerius (žinoma, tik tuos, kurie yra to verti), kaip darbuoju, besidarbuojančius „Gabijs“ draugijoje, taigi taip pat nieku būdu nenorėjau nutylėti nepasakęs keletą karčios teisybės žodžių „Keleivio“ redaktoriams už jų pastebėjimą keistus atsinešimus linkui to paties „Gab.“ veikimo.

Tiesa, išsitariau ten atresnį formoj ne todėl, kad prisilaikyti p. Liapkin-Tiapkin'o primetamo man kokio ten „katalikiškai brandukiško tono“, o tik todėl, kad tuos žodžius teikiau adresu žmonių, pilnai vertų jų. Juk „Keleivis“ yra pagarsėjęs, taip sakant, „nuo senų-senovės“ savo „tono“ pigumu. Ir pamenu, kad kiek kartų teko turėti reikalus su „Kel.“, tai tiek pat kartų ir esu buvęs iškoliotas, apšmeižtas jame. Ne kitaip yra ir tame straipsnyje, užvadintame „Nepajiegia suprasti“, dėlei kurio šitame rašinyje kalbėsime. Ir ten aš išvadintas nežinėliu, ir nekulturingu, ir neturiniu nuovokos apie ką kalbinti, ir pagalvius piktai patarai, kad aš ir kiti kokie tai vyručiai nešnekėtume, jei nežinome ką šnekame.

Patarimas yra labai praktiškas, tik labai gaila, kad patys patarėjai jo neprisilaiko. Tas patarimas, kaip mums, yra be vertės, nes mes šnekame tik tą, ką žinome. Su „Keleivio“ pasikiojimais irgi „apsipratę“, todėl nieko nepaisant ir pasakome, kas reikalinga pasakyti.

Mano patėmyjimais kaslink jų keistų atsinešimų linkui „Gabijs“ svarbaus veikimo yra labai teisingi, prieš kuriuos jie nieko negali atsiliepti. Juk jie patys gerai žino savo rodymus neapykantos veido „Gabijs“ vien dėlto, kad jie išsiruokuoja, kad „Gabijs“ nors ir labai naudingas veikimas ir nors tai dailės darbas, bet mat be socialistiškos „trade mark-es“ ir nereikalaujantis „Kel.“ redaktorių „komandos“. Bet už tai tas labai netinka žmonėms, turintiems pretenzijas vadinties pro-

gresyviškais, pirmieviškais ir tt. ir tt.

Argi tai nekeista, kad „progresyviško“ laikraščio redaktoriai daugiau vietos pašvenčia savo redaguojamam laikraštį aprašinėjimui su pagyrimais bizniško saliuonininko „pikniko“, (kur išgerta desėtkais bačkų alaus ir kur apsvaigę vyrai bebandę „skiauteriautis“), negu „Gabijs“ — organizuoto blaivaus jaunimo pasistengimui sulošti svarbią rolę lietuvių teatro istorijoje? Taip „Keleivio“ redaktoriai padaro. Kada „Gabijs“ pastatė scenoje didžiąją lietuvių veikalą operą „Vestuvės“ su geriausiais pasisekimais, tai jie keliais trumpais sakiniiais paminėję ir dar su įžeidimais aktorių ir paties „Gabijs“ vadovo ir veikalo komp. M. Petrausko. Saliuno „piknikus“ gi jie su pagyrimais aprašinėja. Ar tai laikraščiu yra menkesnės vertės dora ir prakilnus veikimas lietuvių naudai už nepagirtiną svaininimą?

Argi tai ne keistai išrodo?!

Bet ką čia ir kalbėti. Teko matyti daugiau panašių ženklų. Bet vis dėl to „Kel.“ redaktoriams nepatinka, kada jiems tai primeni. Ir jie bando atsikimoti savo redaguojamo laikraščio No. 28 straipsneliu „Nepajiegia suprasti“, iškolioja mano asmenį neva polemizuodami ir kritikuodami už žodžio „harmonizuoti“ reikšmę. Mat, buka aš „V. L.“ netiesingai jiems primečiau nežinystę arba blogus norus įžeisti veikalo „Vestuvių“ muzikos tvėrėją gerb. Petrauską. Ir štai, atvirai kalbant, p. redaktorius, prisidengęs Liapkin-Tiapkinu, išekaito man iš žodyno citatas pats jų nesuprasdamas priderančiai, prakalba apie muzikos gramatiką, pasako, kad aš nors ir kalbu apie kultūrą ir scenos dailę, bet jokios nuovokos apie ją neturiu, buka aš supratęs, žodį sakinį „harmoniją“ kaip operininką, ant kurios ruski muzikai groja...

Ah, koks tai galvočius tas p. Liapkin-Tiapkinas!

Bet kažin ar p. Liapkin-Tiapkin'as pamastė, koks jis yra ignorantas iš kitos pusės? Ir tokiu pasirodyti yra labai negražu.

Na, dėl visko, kadangi jau p. Liapkin-Tiapkin'as yra ant tiek drąsus ir kalba net apie muzikos gramatiką, tad aš ir galiu pagelbėti pasiekdamas ir muzikos istoriją kartu. Tas mat reikalinga, nes Liapkin-Tiapkinas tvirtina, kad opera Strazdo ir gana...

Kaip tik opera gimė Florencijoje (Firenza) 1597 m., kurios sutvėrimui prisidėjo Bardi, Vincenzo Galilei, Pietro Strozzi, Girolamo Mei, Ottavio Rimecini, Giulio Caccini ir Giacompo Peri, nuo to laiko ir pradėta vadinti opera to, kuris parašė muziką. Pirmoji opera Peri „Dafne“ nors tekstą parašė Rinucini ir taip eina iki šiam laikui ir tas pertais-

ti ne p. Liapkin-Tiapkinui. Pavyzdin: „Faustas“ opera yra Gounod, o juk žinoma, kad žodžiai parašyti Goetes; arba opera „Mefistofelis“ A. Boito irgi tas pats sužentas, bet nieks nerašo, kad tai opera Goetes. Vėlgį opera „Rigoletto“ Verdi, o juk žodžiai imti iš vieno V. Hugo romano.

Manau, kad to užteks.

Kaslink pamokinimo, kas yra harmonija, tai užteks tiek pasakius: teorija yra etimologija, o harmonija — sintaksė. Ar literatas turi tik tu dviejų dėsnių prisilaikyti. Harmonizuoti reiskia, kad sulig duoto balso pridėti kitus balsus, beveik visuomet formoj choralo, bet ten, kur eina kontrapunktai, kanonai, fugos, kur liuosa kompozicija, kur eina orkestrinė simfonija, kur perpinti konsonansai ir dissonansai — tas tai jau ne forma harmonijos. Kaip gi būtų galima užvadinti harmoniją, kur parašyti dissonansai ir kaip gali but sakoma „suharmonizavo“, kad ten kartu ir instrumentavo. Muzikas, gerai žinodamas harmoniją, bet nesimokinęs instrumentacijos, nei benui, netik orkestrai, nesuinstrumentuos. „Vestuvės“ yra tvėrimas ištisos muzikalės operos. Pagal p. Liapkin-Tiapkin'o viskas muzikoje, net ir įvesti dissonansai, be kitų prietikių, harmonija. Jeigu gi taip būtų visų žiurima, kaip kad p. L.-Tiapkin'as intikrinėja, tai nereikėtų kalbėti apie dailės reikalus, kaip tokius, bet tik jų etimologiją, sintaksę ir „slovesnostis“. Tokiu būdu į Žemaitės „Studentą“ (No. 3 „Jaun. Lietuvos“) prisieitų tik žiurėti iš pusės sintaksės ir pradžiamoksliai tik tuomi ir užsiima.

Taigi, rodos, šio paaiškinimo užteks mano oponentui kaslink žodžio „harmonijos“ reikšmės ir kitų dalykų.

J. Kerdiejus.

Naudingi patarimai.

Dabar visų-pirma paklauskime, ar daugelis iš mūsų šeiminių moka tinkamai valgius gaminti? Čia reikia pastebėti, kad yra net ir tokių, kurios galėtų tai padaryti, bet to nedaro. Dėlko? Gi dėlto, kad vienos, bijodamos save nuvarginti, tingi, o kitoms laiko trūksta, nes turi blėšines tuštinti.

Tokios šeiminių, kaip pastarosios, paprastai parneša kokios meselės, kurią daugelis rankų čiupinėjo, ir nenuplovusios deda puodan, šiek-tiek apvirina ir padeda savo vyreliai, tegu jis žinosi. Be to, pas tokias šeimines duona buna mažiausia porą dienų atgal kepta.

— Valgyk, širdele, nes negalėjau nieko geresnio pagaminti... sirgau, — sako pati savo vyrui, parėjusiam iš dirbtuvės.

Žinoma, ji sirgo — rudžio prisitraukusi.

O jeigu dar turi kokią vėną kudių, tai visuomet ant

jo visas bėdas sukrauna. Vyras noroms-nenoroms turi tikėti savo širdžiai ir valgyti, ką duoda.

Kitos net visai nieko nedaro, tik nuolatos skundžiasi, kad sergančios. Vyras pareina nuvargęs iš darbo, turi eiti pats į krautuvę parsinešti valgio daiktų, pasigaminti sau ir jai ir net namus apvalyti. Dar kitas vyras parėjęs iš darbo šnekiną savo širdelę, bet šį visai nešneka. Jei ir ištaria koki žodį, bet pikta. Kas daryti tokiam žmogui? — jo pačiulė nešneka, visa susivėlus, suskretusi, apsileidusi — net šlykštu. Žmogelis, nežinodamas ką daryti, iš piktumo ir rūpesčio eina į karčiamą ir ten viską palieka. Paskui pareina namo, pradeda keikti visus, plusti kuošlykščiausiais žodžiais. Ir kas kaltas tame?

Meldžiū neįsiseisti. Nesakau aš, kad visos šeimininkės tokios; yra ir gerų, pavyzdinių šeimininkių, kurios kuopuikliausiai savo namus apžiūri.

Toliaus pažvelgkime į tuos namus, kur randas daug įnamių (burdingerių) ir dar kelios merginos įnamės. Ką ten pirmiausia pamatysime? Ugi blėsinę alaus ant stalo ir stiklus. — Maža dar to. Mėgstantieji gerti nepasitenkina tuo, kad jie patys geria, bet dar ir kitus verčia gerti. Jeigu kuris arba kuri nenori gerti, atsi-prašinėja, visai aiškinasi negalį gerti, ant tų supykstama, juos iškoliniojama pa-praščiausiais koliojimais žodžiais bei pajuokiamais. Kokie pas juos apsiėjimai, kokios šnektos, apie tai nėra jokio reikalo nei minėti, nes daugelis iš prityrimų gana gerai žino. Be to, jeigu ten kudių yra, tai, žinoma, ir tie yra girdomi svaigalais ir mokomi visokių baurių išsitarimų. — Motinos kartais net tyčia savo vaikus nugir-do, kad jie nesipainiotų joms po kojų ir neverktų. Neku-rios lietuvių moterėlės sa-ko:

— Ką gi kitą darysi, kad vaiką verčiau? Nugirdai su degtine, užmiega — tai ir spakaina.

Pabudus vaikui ir pradėjus verkti, vėl tas pats daroma, kad miegotų.

Tai gi matot, kaip pavyzdingai tulos mūsų motinos moka auginti savo vaikus. Bet pažvelgkime į ką jos išaugina tokiu būdu savo kudičius. Ar galima ko gero tikėtis iš tokių žmonių? Iš jų tankiausiai išauga žmonės su aiškiais palinkimais prie blogų darbų.

Labai būtų pagirtina, kad darytumėm sekančiais.

Neduoti vaikams jokių svaiginančių gėrimų nei lašelio, nes svaigalai užnuodija smegenis. Visada ir visur apsieiti su kudičiais arba vaikais švelniai ir mandagiai; pratinėti vaikus iš mažens prie gerų dalykų, kad jie prie visko gero priprastų. Reikia mokyti vaikus gražaus pasielgimo, kad jie mandagiai kalbėtų su svetimais žmonėmis ir per-

spėti juos už blogus išsitarimus, nežiurint kur tai būtų. Gerų dalykų visur galima mokyti. Vaikams reikia nurodyti, kaip užsilaikyti valgant prie stalo: kad būtų gražiai nusiprausę; kad valgytų tą, ką jiems paduoda; kad patys neimtų su ranka iš blūdo arba torieliaus, bet kad palauktų kol kas paduos. Vaikus reikia išmokyti gerai auklėti, kad jie išaugę į vyrus ar moteris žinotų, kaip kur elgties. Ne-reikia sakyti, kad negalima. Viskas yra galima, tik reikia noro ir pasišventimo.

Toliaus dar parašysiu toj pačioj temoj.

J. K. Mikas.

Šipaila.

KAS ČIA KALTAS?

Po trijų dienų, ateidamas į klasę, į tą patį skyrių, atsinešiau ir minėtuosius kalbos pavyzdžius. Lyg baigdamas nelaimingą incidentą, pasakiau, kad tos mintys, kurios susakytos jų pakištose man pavyzdžiuose, reikia, einant žmonių kalbos nurodymais, šiaip maž-daug pasakyti:

1. Ir tenai kilo dabar visokių ginčų dėl šitos bylos. 2. Buvo atvažiuavę ir tardytojas to nusiūdymo ištirti. 3. Nusipirko lentų sienoms apmušti. 4. Nuėjo gultų, atsilisio duotų (nuėjo gulti, atsilisio duoti) savo privargintam kunui. 5. Visi jo iškalbingumu stebėjosi. 6. Del jų (del jų priežas-ties) bus mums, žiūrėk, dar įvairių priekaištų. 7. Tautybės—jie visi (kai tautybės, tai jie visi; del tautybės — jie visi) esą lenkai (plg. "gerumo, del gerumo jie visi geri; kai Petras, tai šis nieko neišmano..."). 8. Dabar ir Vabal-niekiečiai (Vabal-nykiečiai) turi "Blai-vybės" skyrių. 9. Lietuvių dailė ir Lenkuose (lenkuose, lenkų tarpe, lenkų) branginama. 10. Jis nė są-žinės neturėjo. 11. Jų nuomone (galva, supratimu) Lietuvos čionai... nebėr. 12. Ir ėmė peštis, bartis del tų B-tos lažybų, de-rybų. 13. Ir tie kunigai, kur "Aušros" nė akys nebuvo matę, pradėjo į mūsų darbą šnairomis žiūrėti. 14. Jis, kad nepasirodytų kvailas (kad neimtų kiti jo kvailiu laikyti, nenorėdamas pasirodyti kvailas), ims dabar kitaip elgtis. 15. Jie, tam darbuiveikiaus atlikti (kad tą darbą veikiaus atliktų), nė pinigų nesigailėsią. 16. Ir aš tenkinau skatimą, kad pinigų susidėčiau (susidėčia) 17. Jų buvo daugiau kaip šimtas, per šim-tą... tenai; svėrė ne ma-žiau kaip pudą. 18. Kurtik pažiūrėsi visur pilna jo gudrybių; 19. Ką jis kalba, ką tik sako (kalba), visa gy-viausiai nupasakoja. 20. Vi-si jie, lietuviai ir nelietu-viai, vieną teturėsią at-stovą. 21. Musų atstovui vi-

saip tenka (atsitinka, rei-kia), musų atstovas vi-saip gauna darbuotis. 22. Jis ir tau palankus, įtaikus. 23. Čia buvo jų nuosavybė, turtas. 24. Jo tikslas, dėja, bu-vo kitoks. 25. Ir mus jie lenkais laiko. 26. Šiuo kartu didelis (didis), gausingas, gausus, apstingas... buva susi-rinkimas. 27. Vakar vie-nas (koks, kaž-koks) vai-kas, pribėgęs, kai duos man į šoną! 28. Ir čia jie keta įsteigti, įkurti tos draugijos skyrių, mokyklą. 29. "Varpininkų" bure-lis tebėr tvirtas, kaip buvęs. 30. Ji visi vienu balsu rinko; jie visai bešališ-kai tenai kalbėjo. 31. Ir Lietuvos žemlapį turėjo. 32. Žemininkai, dvarininkai (savižemiai, savažemiai, ukininkai) išsirin-ko visą dešimtį įgaliotinių... 33-ojo sakinio nė netai-siau.

Tiesą sakant, ir dabar nesuprantu, kam mokiniai tą "saurailuominį, kuniginį", taip sunkiai su-razgytą sumazgytą sakini-man kišo. Del jo pasakiau tik, kad amž. atm. Kudirka yra — mano mokslo drau-gas, kad toks biauurs saki-nys — su ta brangia man ir mano tautiečiams pavarde — tiesiog sunku čia man narplioti... pats Kudirka gražiai ir lengvai rašė, jam tikrai rūpėjo kalbos žmoniškumas...

Savo pataisymus moki-niams ir vėl aiškinau tam tikrais, man žinomais, žmo-nių kalbos pavyzdžiais ir tais nurodymais, kurių taip daug yra dabar įvairiuose "Kalbos dalykuose". (Užbaiga seka).

Didelė Nelaimė Chicagoje.

EKSKURSIONIS LAIVAS, PIL-NAS PASAZIERIŲ APVIRTO IR NUSKENDO.

KELI ŠIMTAI ŽMONIŲ ŽUVO.

Didelė nelaimė pasitaikė liepos 24 d. Chicagoje apie 7:30 iš-ryto. Ekskursinis laivas East-land, turėjusis išplaukti iš Chi-cago į Michigan City su pasa-žieriais, važiuojančiais ant va-kacijų skersai ežerą, su apie 2,000 pasažierių, dar neišplau-kęs nuo stoties, dēlei kol-kas nežinomos tikrai priežasties apsi-vertė ir, kiek iki šiolei žinoma, apie 200 žmonių prigėrė čia pat arti kranto.

Stasys J. Petkus, linotipistas "Lietuvos" spaustuvė, su savo draugais buvo besirengias iš-plaukti skersai ežerą, kad praleidus subatą ir nedėdienį. Jiems atvykus į uostą ir užėjus ant šalės stovinčio laivo Petos-ke, viskas atsitiko prieš jų akis.

— Baisi buvo regykla — pa-sakoja p. Petkus. — Mes tik-ką buvome užėję ant savo laivo prie Clark st. netoli So. Water st. Šalės mės stovėjo laivas East-land. Apie 2,000 pasažierių, sakoma, jame buvo jau turėję vietą, nes laivas rengėsi išplaukti skersai ežerą. Staiga laivas pradėjo krypti į šoną. Į apie 5 minutes visas laivas visiškai ap-virto čia pat prie kranto ir nu-skendo upėj.

— Sakoma apie 200 žmonių žuvo. Mes stovėdami, vos ne-nuvertome iš išgąščio. Tukstan-

čiai žmonių čia pat ant dokų ir po jų akimis pasitaikė visa šita nelaimė.

— Kas gi pasidarė? Kame priežastis?

— Sako, kad per daug žmonių buvo ant laivo suleista. Jie su-ėję vienam laivo šonam, apvertė laivą. Reginys buvo tikrai bai-sus, nes ne visi žmonės buvo ant dēnio; tie, kurie buvo viduryj—turbut visi žuvo.

Čia pat p. Petkus papasakojo, kad kaip tik per plauką ir jis su savo draugais nepateko ant laivo.

Laivas Eastland turėjo iš-eiti pirmas iš uosto apie 7:30. Laivas Petoskey turėjo ei-ti antras po Eastland apie 8 val., o trečias laivas Roose-velt turėjo išeiti dar vėliaus.

— Mes atvykom į stotį—pasa-koja p. Petkus—apie 7 valandą išryto, nes mes turėjome iš-plaukti pirmu laivu East-land. Laivas vienok buvo jau pilnas. Prie pačių "durių" mus nukirto; sako: jau užteks, im-kit kitą laivą Petoskey, ku-ris išplauks už pusvalandžio.

— Turėjome eiti į kitą laivą. Truputį net supykę tuom tarpu buvome, kad mes turėsime iš-plaukti pusvalandžiūvėliaus. Da-bar ačiū tam išlikome gyvi. Jei-gu kelioms minutoms nebūtume susivėlinę ant laivo, butume da-bar gal ant upės dugno... Brrr!... Net dabar mane pakrėčia, nes prieš mano akis ir dabar stovi visa šita baisi regykla.

VELESNĖS ŽINIOS.

Tarp 200 ir 500 žmonių bus žuvę šįryt, kuomet laivas East-land apvirto Chicago upėj. Ant laivo daugiausiai buvo Western Electric Dirbtuvių darbininkų, važiuavusių į Michigan City ant pikniko.

Šimtai pasažierių buvo vidurinėse kajutose ir prie bufeto ir tie nuėjo upės dugnam. Laivas visiškai apsivertė, užversdamas žmones po dugnu. Laivo kati-lai sprogo ir nekuriuos pasažie-rius sušutino visai. Šimtai vy-rų, moterų ir vaikų dar vis gu-li viduriuose laivo. Devintą va-landą šį rytą buvo numyta nuo laivo jau 75 lavonai. Tokios ne-laimės Chicago miesto jau se-nai nėra matęs.

Ant laivo buvo, sakoma, 2,500 ypatų laike nelaimės. Matyda-mi, kad laivas žus, žmonės tie-siog pamšo. Prasidėjo didžiaus-ia betvarkė ant laivo: moterys, vaikai, vyrai pradėjo grūstis nuo viršutinių dēnių, kad pasiekus kranto. Šimtai, užlipę ant rėlių, šoko tiesiog upėn.

Daugelis moterų ir vaikų tapo sutrepenta po kojomis pusiau-pamišusių žmonių.

Kita nelaimė vos nepasitaikė prie šios pirmos. Didelės minios žingėdžių žmonių prisigruod ant Clark st. tilto. Tiltas pradėjo braskėti nuo sunkumo ir policija vos-vos laiku tiltą nuo žmonių apvalė.

Apie 500 policmonių, ugniagi-ečiai ir daugybė valčių gelbsti iš-traukimui lavonų, dar esančių nuskenusio laivo viduriuose.

Ar yra tarp žuvusių lietuvių, kol-kas tikrai nežinia. Žinia, kad keletas lietuvių išsigelbėjo.

"AMERIKOS LIETUVA".

AUKOS L. G. ir A. F.

Lietuvos Gelbėjimo skyrius.

Lakštas XXVII:

Terra Haute, Ind., SLA. 4b kp. surinko per prakalbas, pri-siūsta per A. B. Strimaitį \$19.20 Silvestras Juodvalkis, Was-son, Ill. gauta per "Lietuvos" Redakciją 5.00 M. Kašubutė, Pittston, Pa. už parduotas atvirutes, per A. B. Strimaitį 10.00 Gary, Ind., (gauta per "Lietu-vo" Redakciją): Jonas Batkau-skas 5.00. Francisukas Jonaitis—2.00. Antanas Maziliauskas, Stanislovas Stalinonis, Vladas Jokubauskis, M. Adamavičius, Petras Tamulionas, Jonas Le-

kierauskas, Sim. Vainas, Jonas Čaplikas, Kaz. Krusas — po 1.00. K. Sakis, L. Poškus, F. Za-gurskis — po 50c. Viso .. 17.50 Jonas Ramoška, Lincoln, N. H. 75c. Viso per savaitę 52.75 Buvo Lakšte XXVI .. 5,032.62 Viso inplaukė Fondan 5,085.37

Lietuvos Autonomijos skyrius. Lakštas XXIX:

J. O. Širvydas, Brooklyn, N. Y. (už ženklelius) 1.00 Buvo Lakšte XXVIII .. 759.88 Viso inplaukė Fondan .. 760.88 Viso per abi dali Fondo 5,846.25 J. O. Širvydas, L. G. ir A. F. fin. sekr.

VIETOS ŽINIOS.

Lietuvių Muzikos Konser-vatorija, po koncertui, ata-stoges švenčia. Nuo 1 d. spalio konservatorija bus vėl atdara ir mokinimo lai-kas eis vėl pilnai, kaip kad ėjo nuo pradžios šių metų. Prasidėjus naujam muzikos mokslo metui, žada but kon-servatorijoje daugiau moki-nių.

Gerb. Kompozitorius M. Petrauskas šiomis dienomis pabaigė planą nau-jai operetei "Girių Kara-lius". Šioj aperetei akto-riai bus pasirinkę žvė-rių kailiais ir dainuos sa-vo arijas keturkojų išvaiz-doj. Toj operetėj bus net ir šokiai meškos su kiškiais ir tt. Operetę "Girių Kara-lius" manoma pirmiausiai pastatyt Bostone, o vėliaus bus duota pastatyt keliems žymesniems toj srityj veikė-jams.

S. L. šv. Kazimiero Drau-gija laikytam liepos 25 d. sa-vo pusmetiniam susirinkime paskyrė iš savo izdo draugi-jos "Gabijos" vaikų chorui \$25.

Toliaus nutarta, sykiu su kitoms vietos pašalpinėms draugijoms, parengti p. St. Šimkui prakalbas. Tam dar-bui atlikti išrinkta komisija, kurion ėjo pp. S. Mockus ir P. Stanys.

Vienai draugijai yra per-sunku parengti tokias pra-kalbas, todėl kviečiama prie-to prakilnas darbo prisidė-ti visas So. Bostono pašal-pines draugijas. Todėl visų mūsų, be skirtumo pažiūrų, pareiga veikti taip, kad ren-giamos p. Šimkui prakalbos

nusisektų visais atžvilgiais. Užmirškime visus vietinius kivičius ir imkimės už šių prakalbų rengimo taip, kaip anais metais, kada po Ame-rikos lietuvių kolonijas la-kešė Dr. Basanavičius su p. Yču. Tada visos draugijos bendrai veikė, todėl ir dar-bas nusisekė kuopuikliausiai. Taigi ir dabar visos vietos draugijos turi bendrai veikt šių prakalbų rengime. Prakalbos bus 18 ir 19 d. rugsėjo.

Galop dar nutarta pa-rengti balių, kuriš bus rug-sėjo 6 d., Lietuvių Salėje. Sekr. S. Mockus.

Nauji Petrausko rekor-dai. Šiomis dienomis atėjo nauji rekordai, indainuoti visiems žinomo dainininko ir kompozitoriaus Miko Petrausko. Indainuota sekančios šešios dainos: "Jojaus diena", "Saulėlė raudona", "Už šilingėlių", "Su nakcely", "Sveiki broliai, dainininkai", "Ko liudit sveteliat". Visus 3 naujus rekordus ga-lima gauti kreipianties šiuo adresu: K. Jurgelionas, 377 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Jaunimo Ratelio mėnes-nis susirinkimas atsisbu-rugpiučio 3 d. 8 val. vakare Lietuvių Salėje. Malonės vi-si nariai ateiti į šį susirinki-mą, nes yra daug svarbių reikalų.

Sekr. A. Rasimavičius.

Išvažiavimas. Liepos 25 d. buvo parengtas vėtinis vyčių kuopos išvažiavimas. Apie 9 val. ryto vyčiai susė-do nuo kamp'o C gat. ir Broadway į specialią gatvekarį ir nuvažiavo į Belmont girias, kur per visą dieną, ligi 9 val. vakaro, žai-dė visokius žaidimus ir dainas dainavo. Po tam visų sykiu ir linksmai namo parvažiavo.

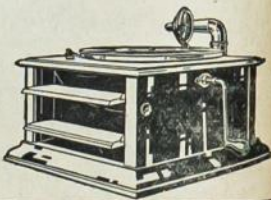
Šitas išvažiavimas būtų buvęs labai gražus, jei da-vyčiai nebūtų netinkamai bei nemandagiai apsiėję, tū nemandagų apsiėjimą vė-ti yra papeikimo.

Geistina būtų, kad vietini vyčių kuopa parengtų daugiau tokių išvažiavimų.

Beje, kiek vėliaus į šitą išvažiavimą atvyko žinomas mūsų fotografas, p. Andrius.

JAU DABAR GALIMA PIRKTI

Lietuviški Rekordai
įdainuoti visiems
žinomo dainininko
MIKO PETRAUSKO

2356 / Lietuva Tėvynė mūsų.	2392 / Ko liudit sveteliat.
2357 / Tykiai Nemunėlis teka.	2393 / Sveiki broliai dainininkai.
2357 / Birutė.	2393 / Jojaus diena.
2357 / Kur Banguoja Nemunėlis.	2393 / Saulėlė raudona.
2358 / Darbininkų Marsalietė.	2394 / Su Nakcely.
2358 / Sukelkime Kova.	2394 / Už šilingėlių.

Ant visų augščiau minėtų Rekordų yra po dvi dainas ant kožno. Kaina 75c. vienas. Prisiųsk pinigus, o mes Rekordus išsiųsime krasa.

C. P. YURGELUN,

377 WEST BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

sis su savo žmona ir vyčių "pirmas jenerolas" su pana. Reporteris.

Vaikišcio darbas... Massachusetts valstijos viršininkas Thompson ir Chelsea policijos šefas White yra tos nuomonės, kad 11 metų vaikištas Charles Taylor liepos 20 d. naktį uždegė namus ant Beacon gatvės, Chelsea, kur užtroško šeši žmonės (rodos, lenkai): Mykolas Jankowski, Rožė Jankowska, jo žmona, ir sekančios jų dukterys: Marė, Zofija, Elena ir Juzė. Ugnies laike sužeista šie: Anastazija Jankovskaitė, Kaz. Jankowski, ugnagesių šefas Hudson ir patrolmanas Buckley.

Vaikištis ginasi, kad jis nekaltas; jis sako, kad jis tą naktį buvęs namie. Bet valstijos viršininkas sako, kad drąsiai galima tvirtinti, kad iškilusi ant Beacon gatvės ugnis — tai darbas to vaikišcio.

Italai rezervistai. Liepos 23 d. 500 italų rezervistų iškeliavo su White Star linijos laivu "Cretic" į Italiją. Italai rezervistai išvažiuodami į savo tėvynę dainavo tautiškas dainas ir šaukė: "Viva Italia!"

Nepileidžia Bagočiaus prie naujų kvotimų. Nuorašai davė trijuose tomuose, kurie keistu būdu dingę iš Supreme Judicial teismo klerko John F. Cronin ofiso, turi but sugrąžinti teismui pirm negu bus pradėta veikti dēleiFortunato J. Bagočiaus peticijos, reikalaujančios kad būtų priversti advokatų asociacijos kvotėjai, kad daleistų jam laikyti naujus kvotimus.

Pasiryzimai surasti tuos davus nepasekmingi buvo; tų davų netekimas yra tai didelė kliūtis, kuri neleidžia Bagočiui tapti advokatu ne tik šioj valstijoje, bet ir Rhode Island, kur jis laikė kvotimus.

Bagočius, kuris keletą metų atgal buvo Rusijos išvėmėtinis ir pasiekė Ameriką kaip pečkury ant vieno valatos-garlaivio (trampster), turėjo daug sunkių panešti, kad užsiimti ant pragyvenimo.

Mutares studijuoti teises, įingijo akademišką mokslą, kurį pabaigė su pagyrimais. Vėliaus jis įstojo į Boston University Law School, o 1914 m. padavė aplikaciją advokatų asociacijos kvotėjams, idant jam suteiktų teisėto advokato teises — daleistų tapti advokatu.

Advokatų asociacijos kvotėjai nurodė, kad nors ir Bagočius pasiekė aukšto mokslo laipsnio ir galėtų tapti advokatu, tačiau jie negali jo rekomenduoti dėl to, kad jo moralinė charakteris. Buvo nurodyta, kad buvusio New Yorko valstijoje libel lygoje (Bagočius buvo patraukęs teisman "Vienybę Lietuvninkų" už jo as-

mens apšmeižimą. Red.) Bagočius liudyjo, kad jis niekad nėra buvęs tulos presbyterionų bažnyčios Pittsburgh, Penn., nariu, bet padarius investigaciją patirta, kad tai, ką Bagočius toj byloje pasakė, yra netiesa.

Nesenai Bagočius padavė Supreme Judicial teismui prašymą, kad advokatų asociacijos kvotėjai leistų jam laikyti kvotimus, kurie buvo pereitą mėnesį. Jis sakė, kad jis gavęs iš Pittsburgho affidavitus, kurie parodys dalykus skirtingoj šviesoje.

Hollis R. Bailey, paminėtos asociacijos pirmsėdis, painformavo teisėją Crosby, kuriam pavesta tas dalykas, kad jeigu teismas būtų sušauktas peržiūrėjimui advokatų asociacijos veikimo, kad būtinai reikia peržiūrėti originalius davus. Tuos davus, kurie sudarė tris tomus, advokatų asociacijos kvotėjai padėjo pas Supreme Judicial teismo klerką, ir vėliaus vienas iš teisėjų pavėjo Bagočiaus advokatu paimti tuos davus. Nuo to laiko jų neberanda.

Teisėjas Crosby pasakė Bagočiui, kad pirm negu jis pradės veikti ka-nors, tie žuvusieji tomai turi būti sugrąžinti klerko ofisan. Kelios dienos atgal Bagočius atnaujino vėl aplikaciją, paduodamas ją teisėjui DeCoursey, kuris taipgi pasakė, kad turi būti priduoti originališkiesi davai, arba parupintos jų kopijos, jeigu norima, kad teismas imtųsi už to dalyko.

(Iš "Boston Globe", liep. 23 d.).

Redakcijos Atsakymai.

L. D. ir S. D. Valdybai, So. Boston, Mass. Tamstos savo straipsnelyj "Užuojauta", kurį prašote "Ateityj" patalpinti, pasmerkiate "Vienybę Lietuvninkų", — kaip prasizengusią prieš Suv. Valstijų įstatymus. Ar tai galima? Ne. Kol dar nebuvo teismo, kol dar teismas nėra išdavęs savo nuosprendžio, toks pasmerkimas — taipgi prasizengimas prieš Suv. Valstijų įstatymus. Be to, tas tamstų straipsnelis kupinas šmeižtų, nepamatotų užmetimų, padarytų "Vien. Liet." adresu. Netalpinsime.

P. J—ui, Baltimore, Md. Ačiu, tilps sekančiam numerij.

Pigūs Pinigai.

Kada siųsi pinigus į Lietuvą, nepamiršk "Ateities" Agentūros, kurioje gausi geriausiai patarnavimą. Musų kainos pinigų siunimo sekančios:

Rub.	Dol.
5	2.25
10	4.15
15	6.00
20	7.90
25	10.00
50	19.75
100	38.00
1,000	375.00

Nepamiršk sušelpiti savo genčių! Jeigu pinigų nepriimtų, tai sugrįš atgal — pražūti negali.

"ATEITIES" AGENTURA, 366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

DYKAI VISIEMS KNYGA!

Kas užsirašys pas mane "Ateityj" ant metų ir prisiųs \$1.50, tas gaus dykai knygą vertės 50 centų; o kas užsirašys ant dviejų metų ir prisiųs \$3.00, tas gaus dovanai knygą vertės \$1.25. Knyga yra įdomi, iš ko skaitytojas galės pasidžiaugt. Užrašinėju ir kitus laikraščius. Naudokitės, broliai, šia proga. Kreipkitės sekančiu adresu:

ADOMAS POGAZELSKIS,

8024 Sowinski Ave., N. E., Cleveland, Ohio.

SVARBUS PRANEŠIMAS VISIEMS LIETUVIAMS.

Siuomi pranešu visiems, Norwood'o ir apielinkės lietuviams, jog aš atidariau naują Fotografijų Studiją, kurioj traukiu visokių paveikslus, nežiurint oro skirtumo. Traukiu ir kitose vietose paveikslus. Traukiu numerilių paveikslus gerai ir pigiai. Padarau iš mažų didelių ir iš didelių mažus paveikslus. Užlaikau visokių šventųjų paveikslų (abrozų) su puikiais apdarais ir visokių rūmų įvairaus didumo už nupigintas kainas. Studija atdara kasdien nuo 8 val. ryto iki 9 val. vakare. (31) ALEKSANDRA LAPINSKAS, Kamp. St. James Ave. ir Washington St., Norwood, Mass.

Skaitytoju Atydail!

Siuomi pranešame gerbiame musų skaitytojams, kurie gavo paraginimą ir kurių prenumerata yra pasibaigus, malonėkite atnaujinti, kitaip priversti busime siuntinėjimą laikraščio sulaukyti, o dabar labai svarbus laikas, kada karė Lietuvoje; "Ateityje" daug apie tai rašoma. Todėl pasistengkite senieji atnaujinti ir naujus savo draugus prikalbinti užsirašyti.

"ATEITIES" ADMINISTR.

Užsirašyk sau ar savo pažįstamiems Lietuvoj bei Amerikoj

VIENYBĖ LIETUVNINKŲ

Eina jau 30-tus metus.

Prenumerata \$2.00 metams; \$1.00 pusel metų. Kanadoje \$2.50 metams; \$1.25 pusel metų. Anglijoje, Lietuvoj ir kitur \$3.00 metams; \$1.50 pusel m. Patalimui viešą num. siunčiam dovanai Knygų katalogą siunčiame ant pareikalavimo dovanai.

J. J. Paukštis & Co.
120-124 Grand St., Brooklyn, N. Y.

"DIDELE DOVANA"

Nebo pakelio priešakys vertas 10 pinigais
Visas Kuponas vertas 10 pinigais

CASH COUPON

NEBO CIGARETTES

Visas Kuponas ir pakelio priešakys turi tų patį vertę. Gali būti išmainomi į pinigų arba į vertas dovanas. (Šį dovaną bus duodama iki Dec. 31, 1915)

Čionai yra Kelios Didesnės Ypatybės

KURIOS PADARO

VICTOR

TYPEWRITER'U MISTRU

- 1ma. Vieno colio, dubeltavo drutumo ir dubeltavo dėvėjimo raižių štangutė, užtikrina visados atsakančią eilutės tiesumą.
- 2ra. Atramentinės juostelės sistema, kuri numazina juostelės iškąščius ant pusės ir prašalina visus keblumus.
- 3čia. Pritaisyta lengvai suprantamoj formoj parankus tebulatorius be jokių extra iškąščių.
- 4ta. Lengvai kilnojamas ir lengvai permainomas šlipavotasis mechanizmas.
- 5ta. Pagerintas įvairus eilučių skyrstymas su užrakinimo prietaisu.
- 6ta. Graičiausias ir tvirčiausias judėjimo sutaisymas.

VICTOR Typewriter Co.

812 Greenwich St., New York.
Bostono Ofisas: Shawmut Bank Bldg.

Landžiaus

Nauja Lietuviška Aptieka,

343 Broadway, tarp D ir E St.

Vienatinis geriausias patarnavimas sveikatos reikaluose. Nedarom skirto išpildyme receptų visokių Daktarų iš kur jie nebutų. Pašaukiam jusų daktarą per telefoną dykai. Reikalaujant vaistų per laiską, prisiunčiame expresu į visas dalis svieto. Kogeriausias jusų patarnavimui.

J. C. Landzius (Lynch).

343 Broadway, So. Boston, Mass.

LIETUVIŠKA MUZIKOS KONSERVATORIJA.

Muzikos mokslas prasideda Sausio 26 d. 1915 metų. Bus mokinama: dainavimo, kompozicijos, piano, smuikio ir kitų instrumentų. Mokslas eis kasdien nuo 9 val. ryte iki 10 val. vakare. Ad.: 395 Broadway, Room 1, So. Boston, Mass. Dainavimo, muzikos ir kompozicijos teorijos lekcijos apmokamos — dešimt dolerių už dešimt lekcijų. Lekcijos ant kitų instrumentų — 8 dol. už dešimt lekcijų. Kiekviena lekcija tęsiasi pusę valandos. Lekcijas gali imti kiekvienas tiek kartų savaitėje, kiek tik jausi reikale. Pinigus įmokėti iškalno.

Direktor. M. Petrauskas

Didele Proga

kad ir biedniausiam darbininkui su mažu kapitalu įgyti farmą 75,000 akrų derlingos žemės, arti geležinkelio ir turganų miestų, lietuvių apgyventoj kolonijoj, Perry ir Pulaski pavietuose, Arkansas valstijoje. Žemė yra derlinga, klimatas malonus, vanduo čystas, sveikas ir ganėtinai yra. Žiemos visai mažos, vasaros nekarštos. Čia auginama dveji javai per vienus metus. Žemė: juodžemis su moliu, juodžemis maišytas su smeliu ir ir juodžemis maišytas su žvyru. Medžiai auga: Aržuolai, Guobos, Ikrės ir baltosios Pušys. Girios kaip kur jau senieji nukirstos ir kelmynai po kelis kartus nudėginti, todėl yra jau visai išpuvė ir žemė lengvai išdirbama. Turime ir išdirbtų farmų visokio didumo, su gražiais būdinkais ir gerais sodais arti lietuvių kaimynų, prie gražių upių ir šaltinių. Parduodam pigiai ir ant lengvų išmokesčių. Nėdirbtos žemės parduodam akra nuo \$8.00 ir augšty, lengvais išmokesčiais, įmokant labai mažą dalį. Taipogi mes pastatom trobas, išdirbam žemę, užvedam sodus ir viską darom ant lengvų išmokesčių, jei kas to reikalauja. Čia jau daug lietuvių fermerių gyvena ir visi yra pilnai užganedinti. Jei Tamista tuomi interesuojiesi ir nori įgyti sau sklypą žemės lengvais išmokesčiais, tarp savo viengėnčių, sveikame ir derlingame krašte, tai eik tuoj į musų kantora, arba rašyk kokių žinių nori, o visados gausi visokių patarimų uždyka. Jeigu nori tenais gyvenančių lietuvių fermerių adresų, mes mielai noru Tamistai suteiksime. Perkantiems žemę apmokame kelionės kaštus. Štai musų adresas:

ARKANSAS FARM COMPANY,
J. D. SIMANOWSKI,

239 RAILWAY EXCHANGE BLDG., CHICAGO, ILL.

PROMPTNESS

John J. Donovan & Co.

283-285 D St., Kamp. Third St., South Boston, Mass
Telephone So. Boston 21060.

SPARKLING ALE (BLUE LABEL ELIUS)

geriausiai tinkamas gerti lietuviams, kurį galima gauti bačkomis ir buteliais pas visus pardavėjus.

Visados reikalaukite HAFFENREFFER Blue Label Sparkling Eliaus, tad žinosite jog naudojate gera, tyra ir sveika gerimą.

GERA PROGA!

Gramatika angliškios kalbos mokyti be mokytojo [apdaryta].....\$1.00.
Vaikų draugas arba kaip mokyti skaityti ir rašyti be mokytojo.....15c.
Naujas budas mokyti rašyti be mokytojo.....10c.
Aritmetika mokinimuisi rokundų su paveikslais [apdaryta].....35c.
Viso \$1.60.

Kas atsius iškirpęs šitą apgarsinimą iš "Ateities" ir \$1.00 per money order, tai gaus visas keturias knygas 60c. pigiau.

P. MIKOLAINIS
Box 62 New York, City.

GERIAUSIAS GRABORIUS.

Adomas A. Overka.

Neužmirškite, kad aš važinėju ir į kitus miestus ir nerokuoju už tai brangiau. Jeigu Jusų draugai siųstų pas svetimtautius ir pas kitą, tai neklausykite, o šaukitės pas mane. Aš rokuoju už palaidojimą: didelių \$75.00, mažų \$25.00. Parduodu kvietkas ir paminklus.

883 Cambridge St., E. Cambridge, Mass.
Branch ofisas: M. OVERKA!
372 Second st., kamp. F St., So. Boston, Mass.
Tel. Cambr. 1025

Dr. D. P. Doyle

Specijalistas Kroniškų ir Nervų Ligu. Užlaiko specijališką Skyrių del privatiškų Vyrių ir Moterų ligų:

PATARIMAS DYKAI.

Offiso valandos: nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakare, paprastomis dienomis. Šventadieniais ir per šventes nuo 10 val. ryto iki 2 valandų po pietų.

DR. D. P. DOYLE,
SPECIJALISTAS

108 Huntington Ave., Boston, Mass.
Telephone: Back Bay 3172.

Išgaminuojam akis ir pritaikom akinius.

H. S. Stone O.D.

Akių Specijalistas.

399a Broadway,

Tarpe E ir F gatvių, South Boston.

Pirmas Lietuviškas Saliūnas

P. Chaplik ir Ko.

Užlaikom geriausius gerimus. Visados greitas ir mandagus patarnavimas. ALUS visados šviežias ir skanus. Viskas ko šviesiausiai. Adresas: 117-121 A St., So. Boston.

LIETUVYS

Artistas-fotografas.

Traukiu neskiriant oro skirtumo. Reikalui esant kreipkitės prie manęs, sekančiu antrą.

Jonas Andriušis

453 W. Broadway, So. Boston, Mass.

A. T. Liutkevičius, (Smith)

Cigarų laidirbjas.

Visur

reikalaukit lietuvišdirbtų cigarų, kurių varda yra sekanti: 1-40-8 10c cigarai ir Smith's Special 5c cigarai. Adresas:

255 SHREWSBURY ST., Worcester, Mass.

Seniausia Agentura

Kas norite turėti farmą, namą arba lotus, tai ateikite pas mane, o gausite pigiau kaip kitur. Prie to atlieku visokių graboriškų darbus su draugiškais patarnavimais ir suteikiu rodas už dyka.

P. J. GRIGAS,

104 Ames St., Montello, Mass.
TEL. 2254-J.

GERIAUSIAS GRABORIUS

St. Baracevicz.

Neužmirškite, kad aš važiuoju ir į kitus miestus ir nei kiek brangiau už tai neimu. Draugai! Jeigu svetimtaučiai arba jus draugai siųstų jus pas kitą, tai neklausykite jų, o šaukitės pas mane. Taipgi aš parduodu kvietkas ir paminklus. Mano ofisas: 258 Broadway, So. Boston, Mass. Tel. So. Boston 839-J.

PUIKI**Lietuviška Užėiga!**

kurių visados galima gauti Ice Cream'o, Sodės, Saldumynų, Cigarų, Cigaretų, Tabako ir t. t. Visados švarus, greitas ir mandagus patarnavimas.

Atdara ir Nedėlioms!

Klimas ir Vilaišis

315 E St., So. Boston.
(netoli Tautiško Namų)

Geriausią dovana draugams Lietuvoje yra lietuvių katalikų savaitinis laikraštis "DRAUGAS"

"DRAUGAS" paduoda žinių iš viso pasaulio, nušviečia Amerikos lietuvių gyvenimą, suteikia daug skaitymo iš visuomenės, politikos, literatūros, gyvenimo, ir yra geriausias draugas, kaip lietuviams darbininkams Amerikoje, taip ir Lietuvoje.

Rusų cenzura "DRAUGĄ" Lietuvą leidžia "DRAUGAS" atsielia met. \$2, pusel m. \$1; Užsienio metams \$3, pusel metų \$1.50
DRAUGAS PUB. CO.
1800 W. 46th St., Chicago, Ill.
Telephone Drovers 6114

Eikite visi pas lietuvi, kuris užlaiko

Bučernę ir Grosernę

Mėsa visados šviežia ir švariai užlaikoma. Ordėrius pristatom į namus, į visas dalis miesto.

A. P. NAUJOKAITIS,
276 Athens St., So. Boston.

Telephone So. Boston 605

LIETUVIŠKAS

Advokatas

WILLIAM F. J. HOWARD

Lietuviška pavardė buvo Vincas F. J. Kavalauskas

315 W. Broadway

SO. BOSTON, MASS.

PAMEGINKIT SKAITYT

Savaitinį Laikraštį

"LIETUVA"

Didelis 8 puslapių laikraštis su paveikalais, eina 24-tus metus. "LIETUVA" yra politikos, literatūros ir mokslo laikraštis, paduodantis daugiausiai žingeldžių žinių iš Lietuvos, Amerikos ir viso pasaulio. Laikraščio kaina

Už visą metų tik \$2.00

Už pusę metų tik \$1.00

Vieną numerį gausite uždyką, jei pareikalausit, adresuodami:

"LIETUVA"

3252 SO. HALSTED STREET
CHICAGO, ILL.

Telsingiausia ir geriausia lietuviška

APTIEKA

Sutaisau receptus su didžiausia atyda, nežiurint, apie receptai Lietuvos ar Amerikos daktarų. Tai vienatinė lietuviška aptieka Bostone ir Massachusetts valstijoje. Gyduolių galit gaut kokios tik pasaulij yra vartojamos. Galit reikaut per laiškus, o aš prisijisiu per expresą.

K. ŠIDLAUSKAS

Aptiekorius ir Savininkas

226 Broadway, kampas C Street,
SOUTH BOSTON, MASS.
Telephone South Boston 2104 ir 21013

Jau antri metai eina didelis menesinis laikraštis su paveiklais

"JAUNOJI LIETUVA"

"Jaunoji Lietuva" yra artimiausiose santykiuose su "L. žiniomis", "L. Ukininku", "Mokykla" bei "Aušrine" ir šių laikraščių bendradarbiai didžiumoje yra drauge ir "Jaunosios Lietuvos" bendradarbiai.

"Jaunojoje Lietuvoje" kiekviename numeryje spausdinama rinktinės dailiosios literatūros veikalų (eilų, apsakymėlių ir kt.), taipgi raštų ir straipsnių, kame gvildinama įvairūs mokslo ir visuomenės gyvenimo klausimai.

I. Mokslas ir pažanga.

II. Ruožiai iš politikos ir visuomenės gyvenimo.

III. Spaudos ir gyvenimo atbalsiai.

IV. Literatūros apžvalga.

V. Jaunimo Balsai.

Kaina metams \$3.00, pusel metų \$1.50. Atsiuntusiems 25c. krasos ženkleliais (stampomis) ar kt. tuojau išsiunčiame vieną numerį pasižiūrėti. Meldžiame užsisakyti tuojau.

"Jaunoji Lietuva" 5630 Ingleside Ave., Chicago, Ill.

"DARBININKŲ BALSAS" Pasaulio Pramonijos Lietuvių Darbininkų I. W. W. Unijos Organas, Leidžiamas Kooperatyvės Bendrovės iš Baltimore, Md.

"DARBININKŲ BALSAS" Credo yra: Laisvė, Lygybė ir Brolystė per Mokslo, Pažangą ir Tiesioginį Veikimą. "DARBININKŲ BALSUI" rūpi ir rūpės: Nušviesti darbininkų reikalus, nurodyti jų tikrą padėjimą ir parodyti tiesiausias kelius išėjimui iš dabartinio jų padėjimo.

Kas tik už algą dirba ir pagerinimo buvio trokšta sau ir saviesiems, negali apsieiti neapsipajinęs su dalykais gvildinamais "Darbininkų Balse".

"DARBININKŲ BALSAS" kaina metams Suv. Valstijose 1.50c. Vienam numeriui 5c. Šešiams numeriams 25c. Kanadoje ir Meksikoje metams \$2.00. Užsienyje metams \$2.50c.

Visokiems reikalais kreipkitės šiuo adresu:

"DARBININKŲ BALSAS"

859 Hollins Street, Baltimore, Md.

SALIUNAS

kuriame galima gauti visados puikiai gerimai. Užlaikome visokio Alaus, Deginės, Vynu ir Cigaru. Taipgi užlaikome puiku lietuvišką Restauraciją, ant viršaus Saliūno. Širdingai kviečiame visus atsilankyti pas mus.

J. Mathus.

344 W. Broadway, So. Boston, Mass.

15 Malioru Darbe

Maliavojam namus iš lauko ir viduj. Popieruojam, baltinam, pleistaruojam ir t. t. Taipgi užlaikom krautuve visokių malevų, varnėšių, aliejų, sieninių popierių ir t. t.

The Lithuanian Painting Co.

310 Broadway, So. Boston, Mass.

Tel. So. Boston 562-R

Geriausia Agentura

Real Estate ir Insurance.

Aš esu Notarijušu, Tikos Sudžia, Konstabeliu, Licitorium ir Perkaltėtojum Kalbų. Visados patarnauju greitai ir sąžiningai. Visokius patarimus suteikiu uždyką.

M. CORAN,

366 Broadway, So. Boston, Mass.

Tel. So. Boston 21087

Rezidencija: 219 D St., South Boston.

Tel. So. Boston 212

Lietuviškas

Advokatas

James M. Keyes.

350 West Broadway

SO. BOSTON, MASS.

Draugijų Reikalai.

Lietuvių Ukėšų Draugystės Administracija, So. Boston, Mass.

K. Jurgeliūnas — prezidentas,

377 Broadway,

J. Galinis — vice-prez.,

366 Broadway,

M. Versiackas — prot. rašt.,

171 Kneeland St., Boston,

A. Latvinskas — fin. rašt.,

28 Story St.,

M. Mockapetris — išdininkas,

279 Bolton St.,

K. Plioplis — maršalka,

264 D Street.

Sekantis susirinkimas bus

Ketverge, 15 d. Liepos, 7:30

vakare, Lietuvių Svetainėje, So.

Boston, Mass. Malonėkie visi

nariai pributi.

Liet. Jaun. Mokslo ir Dailės My-

lėtojų Draugijos Administracija,

Cambridge, Mass.

A. Vaisiūskas — prezidentas,

63 Portland St.,

A. Valasimas — vice-prez.,

131 Thorndike St.,

Ona Barauskiūtė — prot. rašt.

172 Spring St.,

F. Marcinkus, fin. rašt.

27 School St.,

A. Lapinskas — išd.,

172 Spring St.

Susirinkimai buna kas pirmą

Pėtnyčią kiekvieno mėnesio 7:30

val. vakare, po No. 875 Cam-

bridge St., E. Cambridge, Mass.

Taipgi Choro repeticijos buna

kas Utarninką, 7:30 val. vakare,

aukščiau minėtoje vietoje.

S. L. šv. Kazimiero Draugijos Administracija, So. Boston, Mass.

Jurgis Pečelingis — pirm.

209 I St.,

A. S. Komičius — vice-pirm.,

257 W. Fourth St.,

S. Mockus — prot. rašt.,

132 Bowen St.,

M. Mockapetris — fin. rašt.

279 Bolton St.,

V. Račkauskas — išdin.,

168 Bolton St.,

Maršalkos: J. Žardiackas,

180 Bolton St.,

Juoz. Mačiulaitis 125 Bowen St.

Sekantis susirinkimas bus

Nedėlio 25 d. Liepos 1915

m., 2 val. po pietų, Lietuvių Sve-

tainėje, So. Boston, Mass.

Dr. Paul J. Jakmauh

(Jakimavičius)

Priėmimo valandos: nuo 2 iki

3 val. po pietų ir nuo 7 iki 8

val. vakare.

509 Broadway, Kampas G St.,

So. Boston, Mass.

Telephone South Boston 502

DR. ST. ANDRZEJEWSKI

Vienatinis Lenkiškas

DANTŲ DAKTARAS.

Užtaisau pasigadinusius dan-

tis ir dedu naujus. Laiką gva-

rantuotų. Ištuikiu dantis be

jokio skausmo.

238 Harrison ave., Boston, Mass.

Pirmutine Lietuvio**Didžiausia Krautuve Amerikoje**

Kurių galima gauti:

Deimantų, laikrodžių Waltham ir Elgin, šliubinių žiedų, siutų ir overkotų; viską duodam ant bargo — lengvu išmokėsčiu. Užlaikom ke liaujančius agentus, kurie pa imą orderius ir pristato į namus.

Už 25c. krasos ženklelių siunčiame mūsų krautuves didelį naują katalogą lietuviškoj kalboj. Mūsų agentai: J. M. Nevetskis, S. Čepas, J. Aunonis, J. Visockis, M. Liutkus, T. Vitkauskas ir J. Šidlauskas. Pataisom visokius laikrodžius. Darom ant ordelio siutus ir overkotus. Visi mūsų tavorai gvarantuo- jami. Krautuve adara iki 9 valandų vakare.

J. P. TUINLA,

822 Washington St., Boston, Mass.

S.L.A. Kningyne

galima gauti visokias kningas. Šičion paduodame surašą tokių kningų, kurias vargiai kitur gausite:

15. — Petras Žemaitis. 69

pusl., kaina 20c.

16. — Kražių skerdynė ir jos

psekėmės. 77 pusl., kaina 15c.

17. — Lietuviškai-trakiškos

studijos. 123 pusl., kaina 75c.

18. — Nuo Deginės. Kome-

dija dvejuose aktuose. 19

pusl., kaina 10c.

19. Apie Sveikatą. Pasikal-

bėjimas Motinos su vaiku. 16

pusl., kaina 10c.

20. — Lietuvių Tautos Padė-

jimas Rusų Viešpatystėje. (Ru-

sų kalboje). 128 pusl., kaina 50c.

21. — Ko Mus Mokina Žvaigž-

dės? 32 pusl., kaina 10c.

22. — Rygiškių Jono Lietuvių

Kalbos Sintaksė. Pirmoji dalis.

102 pusl., kaina 75c.

23. — Politikoji Ekonomija.

Kas ji yra ir ko mokina. 84

pusl., kaina 25c.

24. — Kun. A. Burba. Jo gy-

venimas ir darbai. 29 pusl., kai-

na 20c.

25. — "Apšvietos" kompletas

susideda iš 780 puslapių spau-

dos ir jo kaina yra toki: be ap-

dary — 50 centų, su apdara —

\$1.00.

26. — Maineris ir Lėbėrys.

60 puslapių, kaina — 15c.

27. — Aisopo Pasakos. 360

pusl., su 110 paveikslų, 299 pas-

akos. Popieriniais apdara \$1.25.

Drutais drobiniais apdr. \$1.50.

28. — Kompletai mėnesinės